

RAMANTTAIKAA...

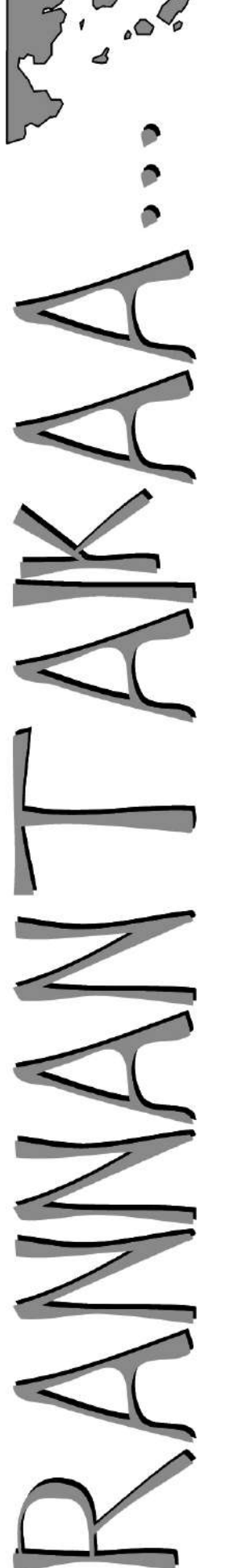
Alexander Frey...
luonnan apulaapäällikkö; puhtausjohtaja...

Mitä sosialistitajat...
Eetu Salin puu...
Toveri Salin loetteli tobia...

Vammasta ja läbisiduln...
Mielivalta Haminan poliisilaitoksessa...
V. Winquistin ilmoitus...

Mästraatin eilisesä istunnossa...
Mästraatti päätti lähettää kirjjeinan...

Mästraatti päätti lähettää kirjjeinan...
Haminan kaupungin Järjestömiehistö...
Toimitus saa yllä olewaan...



Pakkasia odotellessa...

Ei riitä, että teollisuus siirtää tuotantonsa Kiinaan vaan talvikin on ulkoistettu sinne. Runsaat lumisateet ovat aiheuttaneet paljon vaikeuksia Kiinassa, kun taas täällä kotimaassa olemme saaneet odottaa talvea. Näyttäkinkin siltä, että pitkän lokakuun jälkeen siirryimme suoraan huhtikuuhun, jos säätilan mukaan arvioimme mikä kuukausi on meneillään.

Pimeydestä ja sateesta huolimatta ovat ihmiset ulkoilleet ja harrastaneet muutakin liikuntaa. (Coretex-puvut ovat loistava keksintö, ne eivät hiosta eivätkä ole jäykkiä kuten tavalliset sadeasut, mutta pitävät ulkoilijan kuivana kovassakin sateessa.) Klamilan Vedon hiihtomajalle kokoontuu tiistaisin klo 18.30 joukko kunnostaan huolehtivia liikkumaan yhdessä. Siinä joukossa kenenkään ei tarvitse jäädä porukasta, sillä siellä on eri tasoisia ryhmiä.

Mäntlahdessa jokapäiväinen liikunta ei ole ohjattua, mutta Ojalanpolun risteyksestä lähtee joukko naisia ja koiria aamuisin klo 9.00 kävelemään kohti Santasenniemeä joko sauvoilla tai ilman. Tähänkin joukkoon ovat kaikki tervetulleita.

Kävelijät ovat hämmästelleet rohkeita henkilöitä, jotka ovat uskaltaneet pilkille Kylänlahdelle. Jälle on monesti päässyt ainoastaan Kylänrannan laiturin päästä, koska rannat ovat olleet sulia, mutta jäiden heikkous ei ole innokkaita pilkkijöitä pysäyttänyt.

Toivolassa jatkuvat Kansalaisopiston jumppa ja jooga tiistaisin ja osallistujia on ollut kiitettävästi. Joka toinen torstai klo 11.00 ovat, Anna ja Arvo-hankkeen joulukuuisen kyläpäivän satona, ikäihmiset kokoontuneet Toivolaan jumppaamaan Antti Greijuksen johdolla. Tämä ilmainen jumppa on houkutelut paikalle toistakymmentä kunnostaan huolta pitävää. Pyörintalolle on Virolahden kunnan puolesta järjestetty jumppaa yli 55-vuotiaille ja tässä iloisessa joukossa on sekä miehiä että naisia kuten Mäntlahdessakin ja vanhimmilla osallistujilla on ikää yli 80 vuotta, mutta se ei tahtia haittaa.

Talvi on sujunut kylillä rauhallisesti. Tapahtumia ei liiemmin ole ollut vaan yhdistyksissä ja osakaskunnissa on eletty hiljaiseloa suunnitellen tulevan kevään ja kesän toimintaa. Rannantaikaa väellä on heinäkuuksi suunnitella Kylä maailmassa -kuukausi, jolloin Rantaituvalla tapahtuu jotain joka viikko. Lisää suunnitelmista voi lukea Rantai-foorumilta, joka avattiin marraskuussa (<http://www.foorumi.info/rannantaikaa>). Foorumissa on myös mahdollisuus osallistua tapahtumien suunnitteluun.

Rakilan osakaskunnan kalastukseen vaikuttava Haminan satamaan kulkevan laivaväylän oikaiseminen ja syventäminen alkaa tämän hetken tiedon mukaan ensi syksynä. Mäntlahdessa on suunnitteilla Rantajoen per-

kaus EU-rahoituksen turvin, valitettavasti emme ole saaneet tarkempia tietoja tästä hankkeesta toisin kuin Sydänkylän hankkeista. Sydänkylän tiedoista kiitokset Sydänkylän osakaskunnalle ja erityisesti esimies Tuomo Peltolalle, joka on työkiireistään huolimatta ehtinyt kirjoittaa lehtemme. Sydänkylässä on oivallettu tiedottamisen merkityksen; huhupuheet vähenevät, kun ihmisillä on tieto asioista.

Pyösaarelaisten uudet Nettisivut (<http://www.pyotsaari.com>) ovat toimineet muutaman kuukauden ja niitä kannattaa silloin tällöin käydä lukemassa. Helmikuussa sinne oli laitettu talvisia kuvia ja uskoisin, että kauempana asuvat mökkiläiset olivat iloisia talvikuvista; vaikka ei itse paikalle päässykään, näki ajankohtaisia kuvia rakkaasta Pyösaaresta.

Haminan kaupunki on luvannut toimittaa pyörätelineen Mäntlahden keskustaan, Montosen talon eteen. Laila Poelman oli yhteydessä Haminan tekniseen toimeen ja pyysi uutta katosta keskustan linja-autopysäkilte ja pyörätelineitä sekä Montosen talon kulmalle että mattolaiturin nuotiopaikalle. Telineet luvattiin toimittaa ilman muuta, sillä lopetetuilta kouluilta on jäänyt paljon ylimääräisiä telineitä, mutta katosasiaa pitää vielä selvittää.

Suomen kansan aikoinaan kahtia jakaneesta sisällissodasta on kulunut yhdeksänkymmentä vuotta. Sota oli raskas ja verinen ja se jätti paljon katkeruutta, olihan sodankäynnin yksi muoto terrorismin, jota molemmat osapuolet käyttivät. Sodasta ei ole paljon puhuttu. Viime vuosina, kun on ajateltu aikaa kuluneen tarpeeksi, on siitä kuitenkin alettu keskustella ja asioista on voitu puolueettomasti puhua niin kuin ne tapahtuivat. Joskus kannattaa asioista ottaa selvää ja pohtia, miksi jotkut asiat ovat niin kuin ne ovat ja miksi itse toimii niin kuin toimii. Elämä saattaa pohdinnan seurauksena muuttua helpommaksi.

Ahkerä toimittajamme Susanna Korpela on toistaiseksi jättänyt lehtemme toimittamisen ja keskittyy perheeseensä. Susannan ja Janin pieneen perheeseen odotetaan vauvaa, jonka pitäisi syntyä juhannuksen jälkeen. Toivomme heille onnellista vauvan odotusta. Kenties elokuun lehdessä on uusi Vauva-palsta? Sitä odotellessa lehti kuitenkin ilmestyy entiseen tapaan ja toimitus ottaa mielellään juttuja julkaistavaksi.





RANNANTAICAA...



KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ IX VUOSIKERTA

Rannantaikaa väki ry:n jäsenlehti
 Julkaisija: Rannantaikaa väki ry
 Simonmäentie 18, 49840 Mänttälahti
 Vastaava ja taittaja: Ilkka Ahmavaara
 p. 045 136 5882, erakko@dlc.fi
 Toim.siht: Mervi Värri
 p. 044 506 0370, mervi.varri@dlc.fi

Paino: Solver Kotkaset

www.saunalahti.fi/rantai

ISSN 1795-1054

Painos 200 kpl

Ilmestyy kerran vuodenaajassa

PANKKI: HSOP 550600-261550

Lehteen tulevat jutut pyydetään toimittamaan lehden toimitukseen ilmestymiskuukausien alussa:

1. helmikuu 2. toukokuu 3. elokuu 4. marraskuu
 LÄHETTÄKÄÄ AINEISTONNE LEHTEEMME HYVISSÄ AJOIN!
 Ettei juttunne julkaisu jää seuraavaan numeroon.

TEEMANA KOKO VUODEN:

SUOMEN 1918 SISÄLLISSOTA

Toimitus penkoo taas vuoden tauon jälkeen historian arkistoja, nyt vuoden -18 tapahtumista. Kaikkea ei kuitenkaan arkistoista löydy, joten jos Sinulla on jotain perimätietoa tapahtumista, ota rohkeasti vaan yhteyttä toimitukseen!

Tässä numerossa mm:

- s.2. Paraatikirjoitus
Mervi Värri
- s.4. Terveisiä Amsterdamista
Sanna Poelman
- s.5. Talvisi tuumailuja
Pirkko Soranta
- s.6. Hyvällä sykkeellä..
Mervi Värri
- s.7. K 55 jumppaa
Mervi Värri
- s.8. Sydänkylän osakaskunta
Tuomo Peltola
- s.10. Suomen sisällissota
Mervi Värri
- s.13. Haminan lehti
- s.14. Rannantaikaa suosikokous
- s.16. Sydänkylän erämiehet
- s.16. KO:n jumppa Toivolassa
Anni Hartikainen
- s.17. Kaakonrantalaisia
Mervi värri
- s.18. Klamilan kaikuja
Tuija Paalanen, I.A.
- s.19. Haminan lehti
- s.20. Kaakonrannan sapuskaa
- s.20. Vuosikouskutsuja
- s.20. Retkiä
- s.20. Haminan seurakunta



Kirjastoautossa käy Mänttäläisten pysäkillä (Paussi kioskin luona) enää keskimäärin kolme ihmistä. Lähtekö viimeinenkin kunnallinen palvelu kylästä? Käykää ihmeessä kirjastoautolla, kun se vielä kylällä käy!

**KIRJASTOAUTO MÄNTTLAHDDESSA
 PARITTOIMILLA VIIKOILLA
 MAANANTAISIN
 KLO 11.30 - 11.50**

TERVEISIÄ AMSTERDAMISTA !



Sanna Poelman Mäntlahdesta lähti viime syksynä opiskelemaan antropologiaa isänsä synnyinmaahan Hollantiin. Sanna kertoo opiskelun olevan vaativaa, sillä luentokielenä on hollanti ja oppikirjat ovat englanninkielisiä. Hän kirjoittaa meille opiskelukokemuksistaan.

SANNAN TUNTEMUKSIA VIIME SYKSYNÄ MUUTAMAN OPISKELUVIIKON JÄLKEEN:

Perjantaiamu 17.8.07. kello 05.00 aamulla. Herätyskello soi, puin päälleni ja matka alkoi... Mutta mihin? Matka uuteen elämänvaiheeseen. Opiskelu-elämään. Toiseen kotimaahani, missä en ollut käynyt kuin turistina, vaikka kehossani virtaa aitoa "sinistä" hollantilaista verta, ja vaikka hallitsen hollanninkielen sujuvasti, minun ei ikinä ole tarvinnut käyttää hienompia sanoja kuin minkä olin itse oppinut Donald Duckissa. Kyllä, hetki oli koittanut! Olin menossa opiskelemaan Hollantiin ja jopa itse suuren ci-tyyn, nimittäin Amsterdamiin.

Olen ollut täällä nyt reilut 2 viikkoa ja pakko myöntää, hektisiä ne viikot ovat olleet. Ensimmäisellä viikolla minulla oli VU:n esittelypäivät Amsterdamiin. Silloin jo huomasin millaiselta nykynuoren elämän pitäisi näyttää. Bileitä, kulttuuritapahtumia, konserteja, teatteria ja halpaa kaljaa! En tuntenut itseäni silloin ollenkaan vielä renoksi, sillä olin tottunut kotikaupungin kulttuuritoimintaan, joka oli korkeintaan muutamia kaljaterasseja ja keran vuodessa pidettävät Kotkan meripäivät. Totuttelemista siis oli. Myös ihmisissä huomasin eroja. Toiset olivat innoissaan aloittamaan opiskelun jotta pääsisi mukaan opiskeluryhmiin, jotka järjestävät mm. kulttuurireissuja ja elokuvailtoja (molemmat päättyvät 110 % kaupungin kapakoihin). Ja sitten oli ne toiset. Ne, jotka halusivat päästä yliopiston koulunpenkeille, ja oppia kaikenlaista valitsemastaan opiskeluaineesta. Mielenkiinnot vaihtelevat.

Toisella viikolla oli sitten oman opiskeluaiheeni, antropologian, esittelypäivät. Silloin tutustuin vihdoinkin samasta aiheesta kiinnostuneisiin eli minun "luokkalaisiin" (yliopistossa ei kuulemma saa enää käyttää tavallisen koulun termejä, dosentit nauravat selän takana jos tekee niin, mutta käytän kuitenkin). "Luokkani" vaikutti todella kivalta ja aihe itsekin hyvin mielenkiintoiselta. Opiskelu ja opiskelu-elämäni saa alkaa!

Ihan lopuksi halusin vielä kertoa muutamia eroja Hollannin ja Suomen välillä. En tiedä oletteko itse huomanneet, mutta ihmiset täällä ovat aina kiireisiä. Siis aina! Takki puoliksi päällä, kännykkä yhdessä ja eväspussi toisessa kädessä ihmiset juoksevat. Pakko ehtiä junaan, joka lähtee täsmälleen kolmen ja puolen minuutin päästä. AAH! Missasin.

Olen huomannut, että itsekin olen alkanut muuttua "kiire"-ihmiseksi, vaikka en tahtoisikaan. Ja tähän en ole keksinyt kuin kaksi syytä. Riippuvaisuus yleiskulkuneu-

voista (pakko olla ajoissa, jotta mahtuu vielä istumaan) sekä päivän runsaat tekemiset ja tapaamiset. Koko ajan pitää olla jossain tekemässä jotain ja olla jonkun kanssa. Se on vähän niin kuin must!

Mutta minkäs teet kun asut n. 16 miljoonan ihmisen kanssa tässä mini-lehmämaassa? Sopeudu ja antaudu! Yritä ymmärtää miten muut hollantilaiset ajattelevat ja muista kulttuuriset käyttäytymistavat. Mutta ennen kaikkea, pysy suomalaisena. Pohjoismaainen rauhallisuus. Sitä todellakin tarvitaan...

...JA PUOLEN VUODEN KULUTTUA:

Miten kaikki alkoikaan? Viime syksynä muutin Hollantiin opiskelemaan antropologiaa ja nyt yhtäkkiä tajusin, että olen ollut täällä jo puoli vuotta. Siis oikeasti, puoli vuotta.. Miten aika on mennyt niin nopeasti? Mitä kaikkea olen tehnyt ja kokenut?

Aluksi on pakko sanoa, miten ensimmäinen kuvani Hollannista ja sen asukkaista on muuttunut. Tai ei ehkä muuttunut, mutta siihen tottuu. Olen itsekin nyt se 'kiire-kiire ihminen', syön lounaani matkalla kouluun ja puhun kännykällä junassa (tosin yritän olla tekemättä siitä, se on tosi ärsyttävää muille, tiedän..). Mutta entä koulussa? Stressi iskee aina välillä, käyn luokkalaisten, sori, ei saa käyttää sana 'luokkalainen' enää, vaan opiskeluystävien kanssa ulkona ja kokkaan halpoja itse koottuja opiskelijaruokia. Elämä ei voisi olla paremmin. Hmm.. Mitä muuta voi kaivata? Minulla on vapauteni tehdä asiat omalla tavallani, hengan sellaisten ihmisten kanssa, joiden kanssa tulen toimeen ja löydän yksinoloaikaa 19 neliön huoneestani. Mutta entä se 'muu maailma'? Miten siellä menee..? Miten olisi, jos en opiskelisi, vaan kiertelisin maailmaa, tai saisin vaikka työpalkan, jostain 'multicultural', niin kuin hienosti sanotaan englanniksi, huippu firmasta?

Huono puoli opiskelussani, ja tarkasti ottaen antropologia-aineesta (se on vähän niin kuin kulttuuritiedet-



Kirjoittajamme Sanna Poelman kyläläisten Vappujuhlassa Upseerikylällä 2004, kuvassa keskimmäisenä.

tä), on se, että meidät opetetaan olemaan kriittisiä: älä ota asioita suoraan niin kuin ne esitetään, epäile kaikkea, etsi ja vaadi lisää, etenkin itseltäsi. Näin sinun kuuluu tehdä, mutta alarkin unelmoida lisää, mikä tässä vaiheessa opiskelua ei ole kovin fiksuria. Haluat kaiken nyt ja heti, kun tiedät sen olevan mahdotonta. Mutta toisaalta hyvä asia antropologiassa on se, että alat arvostamaan yhä enemmän kaikkea, mitä sinulla on. Kun tietää, mitä vähemmän onnekkailta ihmisillä on, huomaa yhtäkkiä itse olevansa unelmamaailmassa. Ja tätä pitäisi arvostaa. Kaksi ääripäätä, kaksi tapaa, mutta loppujen lopuksi täydellinen yhdistelmä. Nyt saan mahdollisuuden kouluttaa itseäni ja muutaman vuoden päästä ehkäpä käyttää taitoni ja tietoni vaikkapa maailmanympärimatkaan tai vaatimaan työpaikkaan. Joten en voi muuta sanoa itselleni kuin: olen onnellinen sen kanssa, mitä minulla on ja nautin. Sillä minulla on siihen nyt mahdollisuus. Tämän on minun elämäni!

Sanna Poelman

Pirkko Sorannan runokokoelma Kuudes aisti saatavissa Klamilan kylätuvalta ja Paussi kioskilta 18 eurolla, tai suoraan Rantaituvalta 15 e (jäsenille 10e).

Hae omasi ja anna myös lahjaksi!



"Kirja saapui, kun uupunee-
na viikon töistä tulin kotiin.
Olin käynyt ostamassa viini-
pullon yksinoloon ja työstres-
siin. En tarvinnut viiniä, luin kir-
jan siltä istumalta ja 'juovuin'."

"Kaunis, upea runokirja, myös
kuvitus huippuluokkaa."

Lukijapalautetta.

Talvisia tunnelmia



Tutkijat puhuvat "termisestä talvesta", kun keskilämpötila pysyttelee nollan alapuolella, ja myös ilmastomuutoksesta. Kaivoin esiin isäni jäämistöstä hänen kalenterimuistionsa ja havaitsin vuosien 1948 ja -49 joului-, tammi- ja helmikuun kuten vuoden -39 tammi- ja helmikuun olleen aivan samanlaiset säätilaltaan kuin tämä talvi Etelä-Suomessa. Poikkeuksia on siis ollut ennekin, ajattelin. Jos nyt kuitenkin ilmaston lämpeneminen on tosiasia, se, että lastenlastenlapsemme eivät enää näe lunta monista muista katastrofeista puhumattakaan, on syytä, paaston aika kun on, heittää tuhkaa päällemme ja katua, jos tekemisillämme olemme luontoa riistäneet ja pyrkinneet luomakunnan herraksi!

Poikkeuksellista tässä talvessa on ollut ainakin se, että laskiaispullan ja Runebergin tortun joutui ahtamaan itseensä samana päivänä ja että tämän sydäntalven viimeinen päivä on neljän vuoden välein toistuva karkauspäivä, jolloin hurskaat neitokset saavat turvapaikan Kyöpelinvuorelta ellei kukaan sinä päivänä satu vastaamaan kosintaan. Muinaisgermaaniseen aikaan helmikuu olikin naisten kuukausi, jolloin varsinkin vaimoilla oli erilaisia etuoikeuksia.

Me, jotka pidämme talvesta vain viiden pakkasasteen verran, olemme voineet nyt vaivattomasti kulkea

vihreissä metsissä koiran tai sauvojen kanssa kintosten estämättä. Ja vaikka jää Kalarannan poukamassa onkin niin ohutta, että juuri ja juuri kantaa talviuulitkaan heränneet supikoirat, ovat pilkkimiehet voineet pyytää mateet ja muut kalat verkot avoveteen soutuveneestä laskien ja nostoen. Vielä voi tupruta lunta, pakkaneen paukuttaa nurkkia ja jäädyttää meren, mutta aivan varmaa vain se, että olemme matkalla pimeydestä valoon. Matkatessamme voimme uppoutua harrastuksiimme, vaikka siihen kirjapiinon, jonka alesta ostimme. Minä Esko Valtaojan Ihmeisiin.

Pirkko Soranta



Myrsky oli kasannut jääpaloja kuin "grogilasiiin".
Kuva: Antero Soranta.

HYVÄLLÄ SYKKEELLÄ, ILON KAUTTA

Ystävänäpäivänä 14.2. kokoontui klo 11 joukko lähikyläisten eläkeläisiä, sekä miehiä että naisia, Mäntylahden Toivolaan joogaamaan Antti Greijuksen johdolla. Hänen ohjauksessaan ryhmä teki avaavia liikkeitä huomioiden myös hengityksen ensin seisaaltaan ja sitten istuen. Liikkeet olivat sopivia ikäihmisille ja jos joku ei aivan pystynyt tekemään liikettä ohjaajan neuvomalla tavalla, hän teki sen omalla tavallaan. Kaikki osallistujat olivat kuitenkin hyvin mukana, sillä tämä Vetreä-ryhmä on kokoontunut terveysliikunnan merkeissä ensimmäisen kerran jo tammikuussa ja sen jälkeen joka toinen torstai.

Vehkalahden Vanhustentukiyhdistys käynnisti viime vuoden huhtikuun 1. päivä Raha-automaattiyhdistyksen tuella 3-vuotisen Vetreä-hankkeen, jonka tavoitteena on kehittää liikunnallista ja virkistävää ohjelmaa kehon mielelle ja kunnolle Haminan Omaishoitajille ja Haminan lähikyläisten eläkeläisille. Yhdistyksen edellisessä Omaishoitajien Elämänlaatua hankkeessa tuli esille liikunnan tarve, sillä kunnan ja mielen virkeys on yksi tärkeimmistä asioista arjen jaksamisessa. Yhdistyksessä alettiin miettiä, miten myös lähikyläisten eläkeläiset, joissa on yksinäisiäkin, saataisiin yhdessä kokoontumaan ja liikkumaan. Pohdinnan tuloksena käynnistyi Vetreä hanke.

Hankkeen vetäjäksi saatiin lähihoitaja Antti Greijus Kotkasta. Hän on aikaisemmin työskennellyt 5,5 vuotta ohjaajana Kymen A-klinikalla lähinnä nuorten päihdeongelmaisten parissa ja sen jälkeen 2,5 vuotta vapaa-ajanohjaajana Pyhtään Mäntyniemen lomakeskuksessa. – Kun työt siellä loppuivat, tuli tämä työpaikka sopivasti, kertoo Antti Greijus ja jatkaa olevansa erittäin iloinen ja kiitollinen työstään, jossa saa olla ihmisten kanssa tekemisissä ja pääsee toteuttamaan itseään.

Hän pyrkii pitämään monipuolista ohjelmaa, jotta kävijöillä ja ohjaajalla itselläänkin säilyy mielenkiinto. Mieltä virkistävän toiminnan pääpaino on terveysliikunnassa. Se voi olla joogaa, keppi- tai kuminauhajumpaa, aivojumbppaa, rentoutushierontaa, luento, tietovisa tai reiki. Koska osallistujat ovat lähinnä eläkeläisiä, tehtävät liikkeet pyritään tekemään rauhallisesti niin, että kaikki pysyvät mukana. – Liian suurilla tekemisillä tulee huonoja kokemuksia, tähdentää Antti Greijus

- Ryhmässä käyntiä voidaan verrata parturissa käyntiin. Jos jää tunne, että hyvin leikattiin ja kivaa oli, niin tulee toisenkin kerran, sama juttu on tässä. Pyrin olemaan ihminen, jonka seurassa on helppo olla, ei tarvitse jännittää vaan voi nauttia olemisesta ja tekemisestä.

Pyrkimyksessään hän on onnistunut hyvin, sillä ryhmiä on jo 11 lähikylässä ja osallistujia kussakin ryhmässä on 10-15, joissakin jopa 25. Näyttää siltä, että tiedottaminen ja puskaradio ovat toimineet hyvin, sillä osallistujamäärä on kasvanut koko ajan. Hyvän yhteistyökumppa-



Täältä se lähtee, vetreät vauhdissa Toivolassa.

nina Vetreä-hankkeelle on ollut Anna ja Arvo-hanke ja sen järjestämät kyläpäivät, joissa myös Antti Greijus on ollut mukana esittelemässä vetämänsä hanketta. Nämä tilaisuudet ovat olleet aloituksena monen kylän Vetreä-ryhmälle.

Hanke on saanut hyvää palautetta kaupungin työntekijöiltä sekä liikuntapuolelta että vanhustyönpuolelta. Työntekijät ovat kertoneet, että ryhmät ovat tärkeitä ihmisille ja ne ovat tarpeellisia. – Iloinen ja tärkeä aisa nähdä, ettei hanke ole mennyt hukkaan vaan olemme onnistuneet houkuttelemaan ihmiset toistensa pariin, kiittää Antti Greijus ja toivottaa kaikki uudet sekä jo mukana olevat eläkeläiset tervetulleiksi ryhmiin.

Antti Greijuksen tavoittaa puhelimitse numerosta 040-749 5695 tai sähköpostilla osoitteesta vetrea@haminalainen.com.

Toivolassa toimintaa jatketaan todennäköisesti toukokuun loppu ja ehkä kesälläkin on jotain. Syksyllä kesätauon jälkeen homma kuitenkin jatkuu, jos ryhmä näin päättää. Antti Greijuksella on tapana muutaman kuukauden välein käydä ryhmäläisten kanssa läpi, mitä on tullut tehtyä ja sopia seuraavien kuukausien toiminnasta eikä loppukevään ja kesän suunnitelmia ole vielä ehditty tehdä.

Mervi Värri

VETREÄ – HANKE

**Hyvällä sykkeellä, ilon kautta.
Kun nauttii, niin viihtyy.
Kun nauttii, niin jaksaa.
Kun nauttii, niin haluaa.
Kun nauttii, niin elää.**



VETREÄ RYHMÄT KOKOONTUVAT MÄNTLAHDEN TOIVOLASSA 2008.

Virkistymistä arkeen, mukavaa yhdessäoloa, tunteita ja tuoksua, kevyttä liikuntaa ja iloista vapautumista.

AJANKOHDAT JA OHJELMAT TALVI JA KEVÄT 2008 OVAT:

- | | |
|---------------------|--------------------------|
| • To 28.2 KLO 11.00 | ASAHI - TERVEYSLIIKUNTAA |
| • To 13.3 KLO 11.00 | ASAHI - TERVEYSLIIKUNTAA |
| • To 3.4 KLO 11.00 | VIRKISTÄVÄÄ AIVOJUMPPAA |
| • To 17.4 KLO 11.00 | TIETOISKU HYVINVOINNISTA |
| • To 8.5 KLO 11.00 | AVAAVAA LIIKUNTAA |

Ohjelmat on suunnattu kylien eläkeläisille, tule huolehtimaan omasta hyvinvoinnista mukavassa seurassa. Ohjelmat ovat ilmaisia.

T: Ohjaaja Antti Greijus, Vetreä-hanke. Puh: 040-7495695

VEHKALAHDEN VANHUSTENTUKIYHDISTYS

K 55 JUMPPAA KLAMILAN PYÖLINTALOLLA

Klamilan Pyölintalolle kokoontuu torstaisin klo 13.15-14.15 lähes kolmekymmentä henkilöä. Paikalle tullaan rollaattorilla, suksilla, traktorilla, mönkijällä, potkukelkalla, pyörillä tai kävellen joko sauvojen kanssa tai ilman, jonakin torstaina Pyölintalon edessä on ollut kolmekin traktoria parkissa.

Kyseessä on Virolahden kunnan yli 55-vuotiaille tarkoitettu jumppa, jota kunta on järjestänyt jo useana vuonna Miia Saarilaakson vetämänä ja nyt hänen äitiysloman aikana Katja Harjun johdolla. Jumpan suosio on vuosien kuluessa kasvanut ja yhtenä syynä suosioon on jumppaajien mukaan vetäjien erinomainen ammattitaito.

Jumpassa kävijöiden ikäjakauma on 50:stä yli 80 vuoteen. Jumppa on hyvin monipuolista, on kuntopiiriä, keppi-, kuminauha- ja pallojumppaa sekä venytyksiä. Liikkeet on suunniteltu ikäihmisille ja jokainen osallistuu kuntonsa mukaan.

Jumpan hinta, 14 euroa vuodessa, ei ole este osallistumiselle ja vaikka ei paljon jaksaisikaan jumpata, koe-taan Pyölintalolle tulo tärkeäksi sosiaaliseksi tapahtumaksi, tavataan tuttuja ja vaihdetaan kuulumisia.

Jumppa päättyy keväisin, yleensä toukokuussa, hyvin suosittuun retkeen. Retkeläiset ovat kiertäneet urheilupuistot ja viime keväänä matka suuntautui Anttolan Hoviin, jossa vietettiin liikunnallinen päivä.

Klamilan jumpassa on enemmän kävijöitä kuin Vi-rojoen jumpassa. Listassa on 31 nimeä ja yleensä Pyölintalolla on 25-27 osallistujaa kerralla.

Osallistujia huolestuttaa Pyölintalon tuleva remontti, mistä he saavat korvaavan tilan jumpalle. Siksi toiveena onkin, että Pyölintalon remontti tehdään jumpan ollessa kesätauolla.

Mervi Värrö



SYDÄNKYLÄN OSAKAS

METSÄSUUNNITELMA SYDÄNKYLÄÄN

Kaakkois-Suomen metsäkeskus Karhulasta tekee keskitetysti metsäsuunnitelmia Sydänkyllän alueelle tulevan kevään ja kesän aikana.

Suunnitelmat laatii insinööri Hannu Luomi puh. 020 772 7628. Suunnitelmat ovat valtion tuen varaisia hankkeita, joten omarahoituksen perusmaksu on 40 euroa ja suunnittelumaksu 8 euroa. Suunnitelmat ovat myyntiverotuksessa vähennyskelpoisia.

Suunnitelmasta selviää metsän perustiedot, luonto-kohteet, hakkuut seuraavalle 10-vuotisjaksolle, metsänhoitotyöt ja metsälön (= saman omistajan hallussa olevat metsät ja muut metsätalousmaat) kuvioluettelot. Uutuutena suunnitelmaan tulee oman metsän ilmavalokuva kailta palstoilta.

Suunnittelutyö maastossa aloitetaan normaalisti huhtikuun puolivälissä ja se jatkuu lumentuloon saakka syksyllä. Tänä vuonna suunnittelutyö on jatkunut keskeytyksellä. Suunnittelija Luomi ja alkirjoittanut kävivät muun muassa helmikuun 11. päivä Ruissaareissa veneellä ja lumettomassa metsässä. Jos joku olisi sanonut suunnitelmaa viime kesänä tilattaessa, että helmikuussa veneillään ja metsät ovat lumettomia, enpä olisi pitänyt sanojaa kovin terveenä.

Lisätietoja metsäsuunnittelusta saa Metsäkeskuksen Kaakkois-Suomen metsäsuunnittelija Hannu Luomelta. Puh: 020 772 7628. Postiosoite: Sammonaukio 4 A, PL 68, 48601 Kotka.

OJAKOKOUS

Haan- ja Pyhinginöjen ojayhtiön toimitsijamiehet pitävät 20.2. Peltolassa kokouksen, jossa päätettiin pitää yhtiökokous Klamilan Paloasemalla 6.3.2008 alkaen klo 18.00.

Yhtiökokoukselle esitetään tukkeutuneiden ojen alapäiden kaivua. Kaivettavaksi tulisi oja noin 2 200 metriä. Kaivumaita tulee noin 3 000 kuutiota. Kaivajaksi esitetään Veikko Takalaa tuntitöinä. Jorma Kyötikki palkattiin pakkasten aikana tasaamaan ja tamppaamaan ojan reuna kaivua varten. Ojayhtiö pyrkii poistamaan puut ojan kallaalta perjantaihin 29.2. mennessä. Maanomistajiin ollaan yhteydessä 23 ja 24 päivinä. Kaivaminen on suunniteltu alkavaksi 7.3.

Yleiselle kokoukselle päätettiin myös esittää 5 200 euron kannon suorittamista osakkailta. Kanto on saman suuruinen kuin edellisellä kerralla vuonna 2004. Laadittiin 3 000 euron avustusanomus Sydänkyllän jakokunnalle. Laskut osakkaille postitetaan 7.3.

Tuomo Peltola

KALAJUTTUJA

Kuluva talvi on ollut erinomainen matikkatalvi etenkin Klamilanlahdella ja Laivakallion Salmessa pyytävälle kalastajille. Heikkojen jäiden takia kalastus on tapahtunut pääosin Veke-katiskoilla. Paras kuulemani saalis on 40 madetta yhdellä kokemalla. Paras viikkosaalis on neljällä katiskalla 82 ruokakalan-kokoista madetta.

Useat katiskat ovat olleet laitureiden sivulla turvallisuuden takia. Heikoilla jäillä liikuessa on aina muistettava turvallisuus. Sami Kataisen kahvila Kujansuusta saamien melko luotettavien tietojen mukaan joku kalamies on pudonnut jäihin ja suorittanut avantouinnin Kelviikin lahden edustalla, joten olkaa varovaisia jäällä liikuessanne. Pyötsaaren ja Kelviikinpuolen kalansaaliissa ei ole ollut kehumista.

Tuomo Peltola



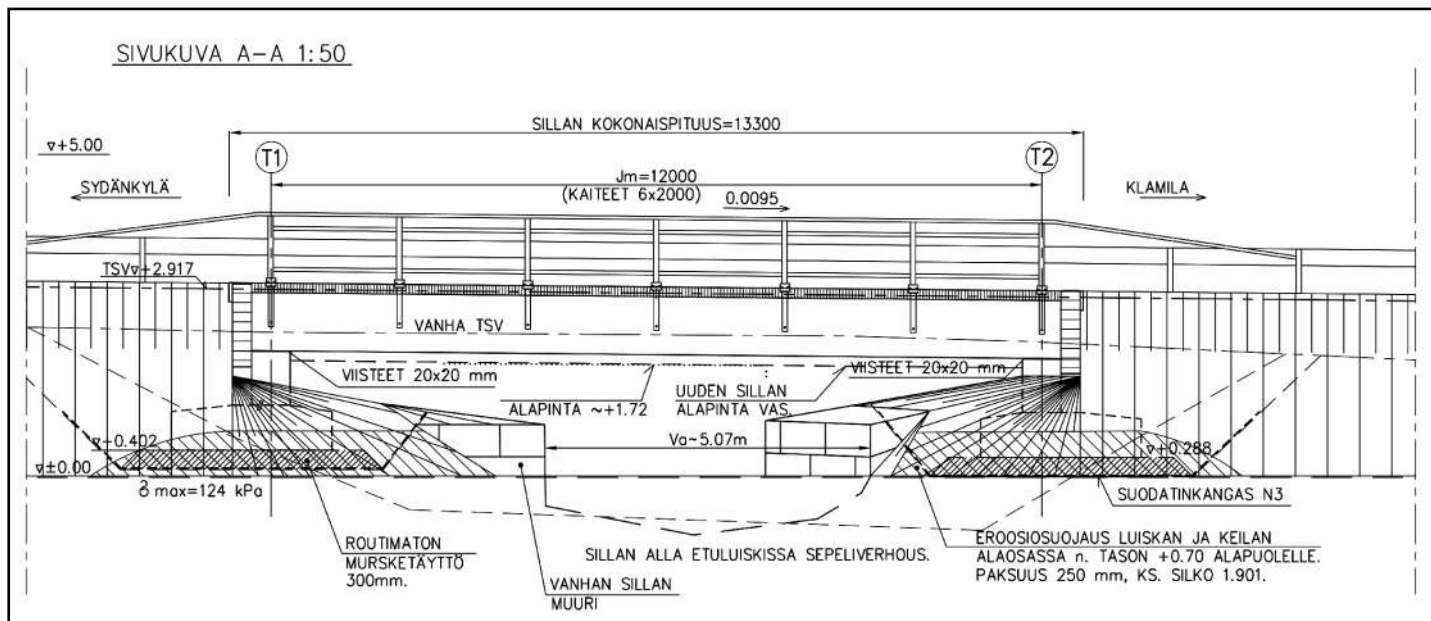
JALLO MALMIN KALAONNI JATKUU

Tammikuussa hän voitti Kymen Sanomien Kalastuscupin neljännestä osakilpailusta 50 euroa kalastettuaan lokakuussa vuosituhannen suurimman kampelan. Siitä, mitä hän voittorahoilla teki, ei toimituksella oli tietoa.

Lisäksi olemme luotettavalta taholta saaneet kuulla, että 40 madetta yhdellä kokemalla kalastanut on sama mies.

Mervi Värri

KUNNAN KUULUMISIA



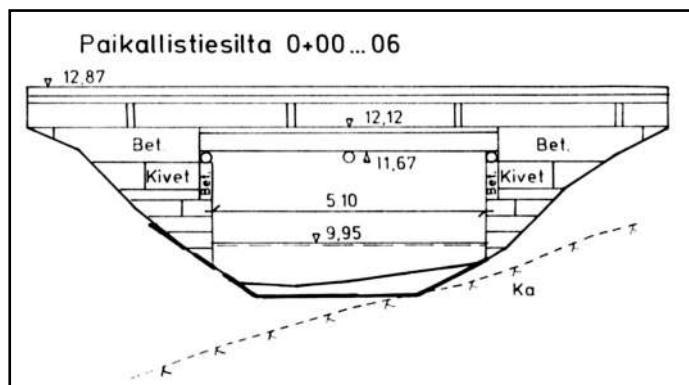
SILTATYÖMAA

Sorbus-silta, Lommin silta tai tiehallinnon mukaan Sydänkylässä paikallistien silta menee täysremonttiin alkukesän aikana.

Siltainsinööri Pekka Siitosen mukaan tiehallinto on jo lähettänyt urakkatarjouspyynnöt urakoitsijoille. Vanha silta puretaan ja liikenne ohjataan toista kautta. Uusi puukantinen silta tulee metrin korkuisten puupalkkien päälle. Uuden sillan kantavuus sallii 60 tn painavan ajoneuvoyhdistelmän mennä yli, joten nykyinen painorajotus poistuu. Siltapalkkien alapinta tulee samaan tasoon kuin vanhassa sillassa nykyisin on.

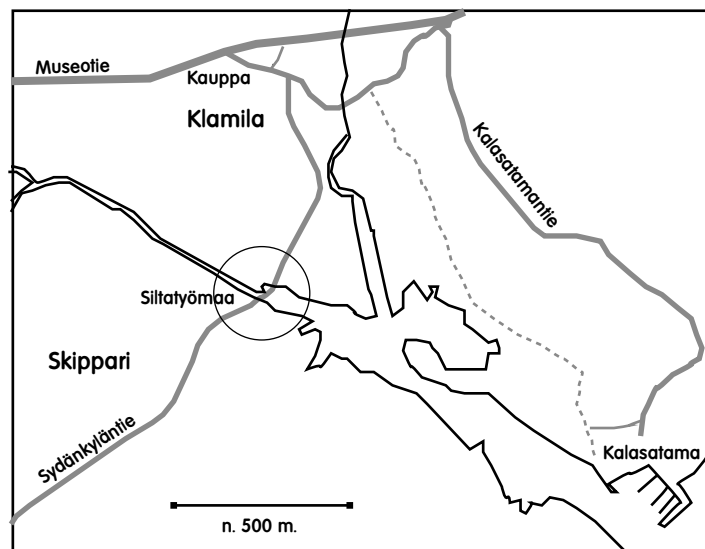
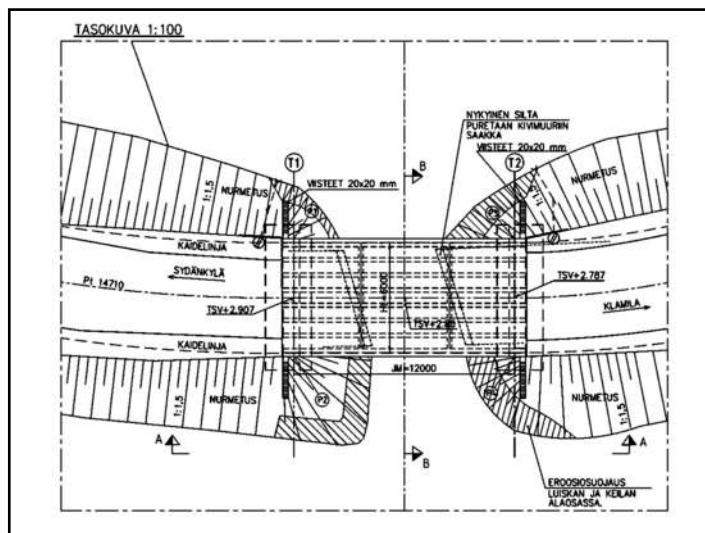
Työmaan aikana ojayhtiö kaivattaa ojan noin metrin syvyiseksi ja kolme metriä leveäksi pohjaltaan sillan alla. Kevään kaivuussa metrin syvistä ja pohjaltaan neljä metriä leveää ojaa kaivetaan noin kilometrin verran kohti portaita.

Tuomo Peltola



Vanha silta. Sydänkylässä tie on poikki keväällä kun siltatyömaa alkaa ja liikenne ohjataan muuta kautta.

Uusi silta sivulta piirrettynä. Siltaukon leveys on noin 12 metriä. Ojayhtiö kaivattaa ojan noin metrin syvyiseksi, joten veneily sillan alitse helpottuu. Alla uuden sillan piirustukset ylhäältä päin. Piirustukset saimme siltainsinööri Pekka Siitosenalta.



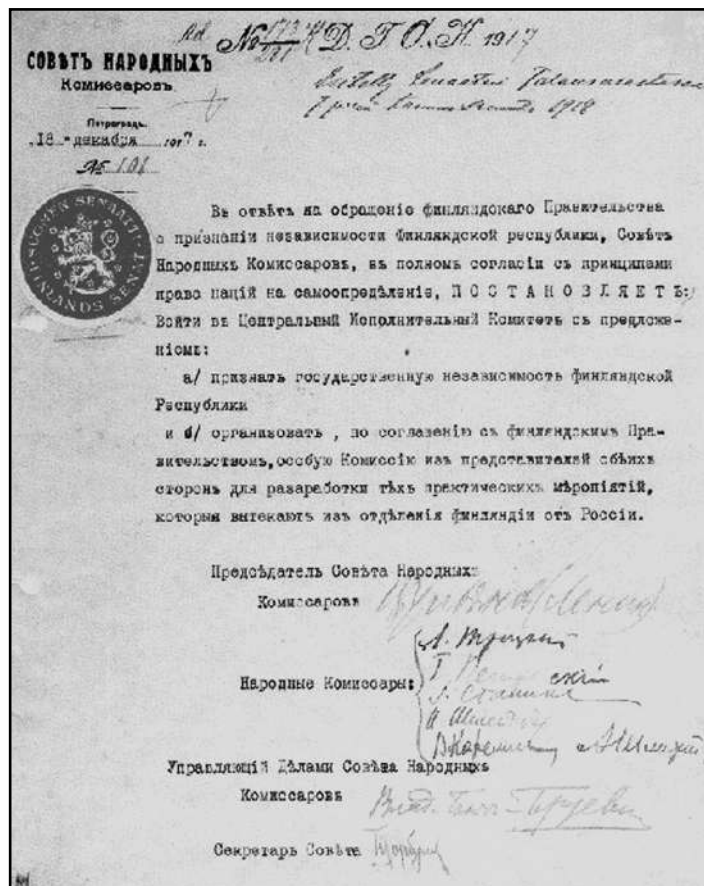
SUOMEN SISÄLLISSOTA 1918

Suomi julistautui itsenäiseksi 6.12.1917 ja Venäjän bolsevikkihallitus tunnusti Suomen itsenäisyyden 31.12.1917. Suomen kansa oli sääty-yhteiskuntajärjestelmän seurauksena jakautunut kahteen osaan sosiaalisesti ja poliittisesti; säätyläisiin ja rahvaisiin, työnantajiin ja työntekijöihin eli ylä- ja alaluokkaan. Teollistuminen oli kohottanut työväestön elintasoja 1800-luvun lopulta, mutta siitä huolimatta elintason erot eri väestöryhmien välillä kasvoivat. Keisarinvalta Venäjällä murtui 1917, mutta Suomeen ei syntynyt kansallista yhtenäisyyttä maan kehittämiseksi vaan yhteiskunnallinen jakautuminen johti sisäpoliittiseen valtataisteluun ja lopulta sisällissotaan, joka käytiin Suomen senaatin ja Suomen kansanvaltuuskunnan johtamien joukkojen välillä 28. tammikuuta – 15. toukokuuta 1918. Senaatin joukkoja kutsuttiin valkoisiksi ja kansanvaltuuskunnan joukkoja punaisiksi.

Euroopassa käytiin ensimmäistä maailmansotaa vuosina 1914-1918 ja alkuun se vaikutti myönteisesti Suomen talouteen, mutta vuoden 1917 aikana teollisuuden työnantajien ja työntekijöiden tilanne huononi johtaen lopulta elintarvikepulaan ja työttömyyteen. Venäjän sekasortoiset olot heikensivät myös Suomen taloutta. Työolo ja -aikavaatimukset tehtaissa ja maaseudulla sekä haluttomuus ja kyvyttömyys poliittisiin kompromisseihin johtivat lopulta marraskuussa yleislakoon nk. Suurlakoon. Lakko rikkoi loputkin jäljellä olleesta sosialistien ja porvareiden välisestä yhteisyydestä.

Suomessa ei vuoden 1917 maaliskuusta lähtien ollut yhteisesti hyväksyttyä järjestysvaltaa. Aktiiviset konservatiivit ja porvarit perustivat vuoden 1917 kevään maatalouslakkojen aikana ja kesän kuluessa eri puolille maata suoje-luskuntia, joita oli syys-lokakuussa 250-300. Ne perustettiin turvaamaan yleistä järjestystä, mutta Pohjanmaalla toiminnassa alkoi pian korostua elintarvikelainsäädännön aiheuttama katkeruus ja aktivismi. Lounais-Suomessa ja Satakunnassa perustamisen syynä olivat talollisten ja maatyöväestön väliset ristiriidat. Karjalassa aktivistien salaiset toimet Suomen erottamiseksi Venäjästä olivat etusijalla. Tammikuussa 1918 suoje-luskuntia oli jo 400 ja joukkojen kokonaisvahvuus oli lähes 40 000 miestä.

Työväki perusti omia järjestysjoukkoja, joihin sosiaalidemokraattisen puolueen johto suhtautui aluksi epäillen. Joukkojen tehtävänä oli yleisen järjestyksen ylläpito, mutta niillä nähtiin olevan myös mahdollisuus palauttaa ja turvata vasemmiston valta-asema. Suomen Ammattijärjestö ja sosiaalidemokraattinen puolue antoivat lokakuun 20. päivä virallisen määräyksen järjestyskaartien perustamiseksi. Radikaalisten mielipiteiden saatua enemmän valtaa sosiaalidemokraattisessa puolueessa, ja marraskuun yleislakon innoittamana, punakaarteja perustettiin niin, että vuoden 1917 lopulla niiden vahvuus oli yli



Leninin johtaman bolsevikkihallituksen Suomen itsenäisyydelle antama tunnustus. Lähde Wikipedia.

30 000 miestä.

Venäjällä bolsevitit nousivat valtaan marraskuussa ja niiden johtohenkilöt kehottivat Suomen vasemmistoa vallankumoukseen, jonka aloittaminen olikin lähellä yleislakon aikana, mutta sosiaalidemokraatit epärvivät. Suurlakon jälkeen punakaartien asema vahvistui varsinkin etelän kaupungeissa. Kaartilaiset saivat aseita venäläisiltä, lisäksi he takavarikoivat niitä.

Suomessa oli vielä vuoden 1918 tammikuussa 40 000 venäläistä sotilasta. Tämä huolestutti P. E. Svinhufvudin johtamaa senaattia ja se päätti palauttaa järjestyksen maahan. Tammikuun 16. päivä Svinhufvud antoi Venäjältä paenneelle, virattomaksi jääneelle kenraaliluutnantti Carl Gustaf Emil Mannerheimille tehtäväksi maan aseellisten voimien ylipäällikkönä ottaa suoje-luskunnat hallituksen joukkoina komentoonsa. Mannerheim matkusti Pohjanmaalle toteuttamaan tehtävää. Pohjanmaalla suoje-luskuntien muodostaminen oli pisimmällä ja se oli elintarvikkeiltaan omavarainen. Lisäksi sieltä oli yhteys Ruotsiin ja Saksaan.

Tammikuun 25. päivä senaatti julisti suoje-luskunnat hallituksen virallisiksi joukoiksi. Tätä punakaartit eivät hyväksyneet varsinkaan kun Pietarista oli tulossa heille Leninin lupaama aselasti. Punakaartit ja työväen järjestys-

TAMMIKUUN 1918 TAPAHTUMIA:

- 16.1.** Senaatin puheenjohtaja P. E. Svinhufvud antaa suullisesti salaisen valtuuden C. G. E. Mannerheimille maan aseellisten voimien ylipäällikkönä ottamaan suojeluskunnat hallituksen joukkoina komentoonsa.
- 19-22.1.** Suojeluskunta ja Punakaarti kahakoivat Viipurissa.
- 21.1.** Pohjalaiset riisuvat venäläisiä sotilaita aseista Kauhavalla.
- 22.1.** Punaiset ja valkoiset kahakoivat Taavetin asemalla.
- 23.1.** Suojeluskuntalaiset riisuvat venäläisiä sotilaita aseista Joensuussa ja Sortavalassa.
- 24.1.** Venäjän sota-asian komissaari antaa määräyksen riisua Suomen suojeluskunnat aseista.
- 25.1.** Senaatti julistaa suojeluskunnat eli valkokaartit hallituksen joukoiksi ja Mannerheim antaa käskyn riisua venäläiset sota-joukot aseista 27 ja 28 päivän välisenä yönä.
- 26.1.** Punakaartit ja työväen järjestysjoukot yhtyvät Suomen Punaiseksi Kaartiksi. Helsingin Työväentalon torniin sytytetään punainen lyhty vallankumouksen alkamisen merkiksi. Venäjän sota-asian komissaari peruuttaa aseistariisunta-käskynsä ja kehottaa joukkojaan noudattamaan puolueettomuutta suomalaisten sisäisissä asioissa.
- 27.1.** Punakaarti määrätään liikekannalle ja 13-jäseninen kansanvaltuuskunta valitaan. Seuraavana yönä punakaartit ottavat vallan käsiinsä Etelä-Suomen suurimmissa kaupungeissa.
- 28.1.** Työmies-lehti julkaisee vallankumousjulistuksen.

kaartit yhtyivät 26. päivä Suomen Punaiseksi Kaartiksi ja sen ylipäälliköksi tuli Sahatyöväenliiton asiamies Eero Haapalainen.

Tammikuun 27. päivä punakaarti määrättiin liikekannalle ja Työmies-lehdessä oli seuraavana päivänä vallankumousjulistus. Vasemmisto ja sosiaalidemokraatit valitsivat maalle uuden hallituksen, 13-jäsenisen kansanvaltuuskunnan, jonka puheenjohtajaksi valittiin toimittaja Kullervo Manner. Valtuuskunta aloitti kapinan 28.1.1918 ns. Svinhufvudin itsenäisyysenaattia vastaan.

Punakaartilaiset ottivat haltuunsa Suomen eteläosan kaupungit ja Helsinki toimi keskuspaikkana. Mannerheimin johtamat suojeluskunnan joukot olivat aloittaneet Pohjanmaalla venäläisten joukkojen aseista riisunnan tammikuun 27-28. päivän välisenä yönä. Levottomuuksia oli kuitenkin ollut jo aikaisemmin mm. Karjalan suunnalla. Suojeluskunnat olivat yrittäneet vallata Viipurin venäläisjoukkojen tukemilta punakaartilaisilta, mutta epäonnistuneet.

Sisällissota, johon osallistui myös ulkopuolisia kuten venäläisiä, ruotsalaisia ja saksalaisia, oli alkanut Rintamalinja kulki Porin pohjoispuolelta Vilppulan ja Mäntyharjun kautta Karjalan kannakselle jakaen maan kahtia, etelää hallitsivat punaiset ja pohjoista valkoiset. Punasekä valkokaartin rivimiesten sodankäynnin taidot olivat vaatimattomat. Valkoisten mahdollisuudet paranivat kuitenkin huomattavasti, kun Saksassa koulutetut suomalaiset jääkärit palasivat Suomeen valtaosan ryhtyessä valkokaartin johtotehtäviin.

Punaisten yleishyökkäyksen kohti pohjoista epäonnistuttua helmikuussa aloite sodassa siirtyi valkoisille. Sodan ratkaisutaistelu käytiin 6.4. Tampereella. Seuraavana päivänä noin 10 000 saksalaista nousi maihin Loviisassa. Hankoon saksalaiset olivat tulleet jo 3.4. (Vaasaan paennut senaatti oli pyytänyt saksalaisilta apua vastoin Mannerheimin tahtoa.) Saksalaiset valloittivat Helsingin huhtikuun puolivälissä ja sodan viimeiset taistelut käytiin Kymenlaaksossa. Sisällissota päättyi toukokuun alkupäivi-

nä ja saman kuukauden 16. päivä järjestettiin Helsingissä Mannerheimin johdolla voiton paraati.

Sisällissodan taisteluissa kaatui yli 9 000 suomalaista, joista punaisia oli 5 199 ja valkoisia 3 414. Kaiken kaikkiaan sodassa ja sen seuraamuksissa kuoli lähes 37 000 ihmistä.

Yksi sodankäynnin keino oli terrorismi, jota harjoitettiin sekä punaisten että valkoisten puolella. Punaiset teloittivat n. 1 400 valkoista, kun taas valkoiset teloittivat lähes 7 400 punaista. Lisäksi 80 000 sodan jälkeen vangiksi jääneestä punaisesta kuoli vankileireillä n. 12 000.

Kymenlaakson seutu ja etenkin Kouvola olivat punaisen terrorin keskuksia, joissa surmattiin pääasiassa Valkealasta, Haminasta, Vehkalahdelta ja Luumäeltä koitoisin olevia valkoisia. Kouvolassa surmattiin lääkäreitä, upseereita, toimittajia, pappeja ja opettajia selvästi enemmän kuin muualla maassa samoin surmattiin johtajia, työnjohtajia ja sivistyneistöä. Torpparit, työmiehet ja käsityöläiset jätettiin rauhaan, kun koko maassa punaisen terrorin uhreista heitä oli yli 18 %. Kymenlaaksossa käytiin luokkasotaa.

Sodan päätyttyä alkoi valkoinen terrori, voittajat halusivat kostaa punaisten tekemät surmat ja puhdistaa maan punaisista. Armeijan kenttäoikeuksien lisäksi perustettiin paikallisia suojeluskuntien kenttäoikeuksia, jotka nopeaan tahtiin kuulustelivat ja tuomitsivat vangiksi joutuneet punaiset. Syyksi kuolemantuomioon riitti osallistuminen taisteluihin, vangitsemisiin, surmaamisiin tai pakko-ottoihin. Näin tapahtui myös Kymenlaaksossa, punaisen ja valkoisen terrorin suhdetta kuvaa Kuusankoskella surmattujen määrä: Kuusankoskella punaiset surmasivat 27 ja valkoiset 275 ihmistä.

Varsinaisesta sodankäynnistä ei Haminassa ja lähiseudulla tiedetty paljoakaan kuin vasta sodan loppupuolella, kun valkoisia pakenevat punaiset yrittivät pakoon Venäjälle. Punakaartiin haminalaiset saivat kuitenkin tuntu-

VUODEN 1918 SODAN SOTASURMAT KUOLINTAVAN JA OSAPUOLEN MUKAAN

Taulukossa on tietoja vuoden 1918 sodan sotasurmista eriteltynä kuolintavan ja osapuolen perusteella.

Kuolintapa	Punaiset	Valkoiset	Muut	Yhteensä
Kaatunut	5 199	3 414	790	9 403
Teloitettu, ammuttu, murhattu	7 370	1 424	926	9 720
Kuollut vankileireillä	11 652	4	1 790	13 446
Kuollut vankileireiltä vapauduttuaan	607	-	6	613
Kadonnut	1 767	46	380	2 193
Muut kuolintavat	443	291	531	1 265
Kaikki yhteensä	27 038	5 179	4 423	36 640

lähde kansallisarkisto - sotasurmat

man jo kuukausia ennen varsinaista sisällissotaa.

Haminassa oli voimakas punakaarti, jota johti Jaakko Uski apunaan Aleksanteri Salo ja Vihtori Koski. Kaarti aloitti aktiivisen toiminnan jo ennen marraskuun Suurlakkoa yhdessä varuskuntakaupungissa olleiden venäläisten kanssa. Toiminta aloitettiin ase-etsinnöillä ja poliisiaseman miehityksellä. Joulukuussa punakaarti mm. vangitsi kunnanvaltuuston jäsenet kaksi eri kertaan, koska valtuusto ei suostunut tekemään punaisten haluja päätöksiä.

Paitsi haminalaiset saivat myös lähiseutujen asukkaat tottua ase-etsintöihin ja ruokatavaratakavarikkoihin, sillä punakaartilaiset kävivät tarkastusretkillään ainakin Mäntylahdessa, Pyösaassa, Kuorsalossa ja Klamilassa. Pisimmillään haminalaisten punaisten tarkastusmatka ulottui Kuopioon asti.

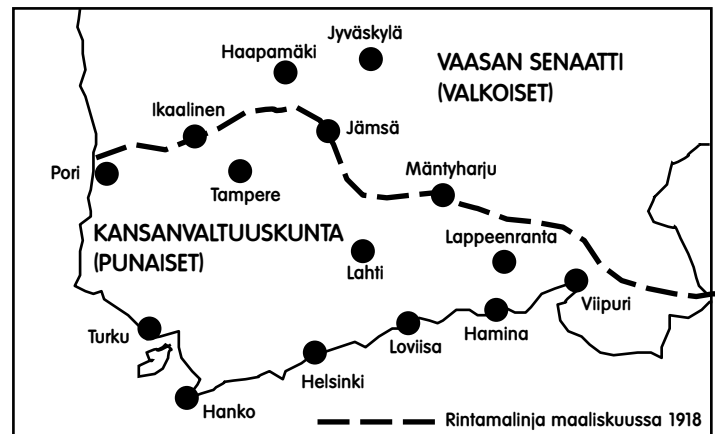
Mervi Värri

Kirjoittajalta:

Tätä juttua kirjoittaessani kerroin ihmisille kuinka vaikeaa jutun teko on. Useimpien kommentti oli, että niin varmaan, koska kirjoittaessa täytyy olla hyvin varovainen, ettei loukkaa ketään. Lopulta aloin miettiä asiaa. Ketä voisin loukata? Sodassa mukana olleiden täytyy olla yli sata vuotiaita, onhan siitä kulunut jo 90 vuotta. Ei, jutun tekemisen teki vaikeaksi huomata se, mihin kauheuksiin ihminen pystyy. Asioista tulee kuitenkin kertoa niin kuin ne ovat tapahtuneet, jotta emme enää koskaan ajautuisi sotaan. Väinö Linnan kerrotaan sanoneen, että totuus ei ole punainen eikä valkoinen vaan se on inhimillinen, vaikka tehtyjä murhia tai epäinhimillisyyksiä ei voi hyväksyäkään, niihin johtaneita motiiveja voi ymmärtää.

Sisällissota jakoi yhteiskunnan kahtia, lisäksi valkoisen terrorin kieltäminen ja väheksyminen 1920-30 luvulla aiheuttivat trauman, joka on heijastunut tähän päivään asti. Talvisota yhdisti kansan jälleen, mutta vasta viime vuosina on puolueettomasti voitu tutkia, mitä todella tapahtui vuosina 1917-1918.

Historian ja menneisyyden tunteminen auttaa ym-



Kuvassa näkyvän rintamalinjan molemmin puolin oli kuitenkin vastakkaisenkin osapuolen hallussa olevia kaupunkeja kuten punainen Oulu, valkoinen Porvoo jne.

märtämään nykyhetkeä. Omalta kohdaltani voin sanoa, että jostain syystä olen aina ajatellut, että vain punaiset olivat pahoja. Toki olen lukenut Väinö Linnan Täällä Pohjantähden alla ja nähnyt kirjan pohjalta tehdyn elokuvan useita kertoja, mutta kuitenkin... Nyt, kun olen asiaa tutkinut eri lähteistä, olen huomannut, että myös valkoiset olivat pahoja. Lukiessani Mirja Turusen kirjaa Veripelot törmäsin kuvatekstiin: "Kouvolan suojeluskunta hoiti jämerin ottein risteusaseman puhdistuksen ja kansalaisien uudelleenkasvatuksen 1920-1930-luvulla. Myös opettajat olivat täysin rinnoin mukana". Tämän tekstin luehtuani ymmärsin jotain itsestäni, sillä äitini on kotoisin Kouvolaan ja käynyt siellä kouluja.

Seuraavissa lehtemme numeroissa kerromme vuosien 1917 ja 1918 tapahtumista täällä Kaakonrannalla, jos saamme materiaalia. Jos teillä lukijamme on jotain tietoa, vaikka mielestänne vähäistäkin, toivomme teidän ottavan yhteyttä toimitukseemme ja kertovan tai kirjoittavan niistä meille. Yritämme kartoittaa, mitä näillä kylillä tapahtui ko. aikana.

Mervi Värri

Haminan lehti 27. 11. 1917:

Haminan kirjaston arkistoista löytyy mikrofilmeillä muunmuassa Haminan lehtiä vuosien takaa. Kävimme poimimassa muutamia ajan henkeä kuvaavia artikkeleita vuosien 1917-19 ajalta ja julkaisemme niitä tämän vuoden numeroissamme. Mervi Värri purki tekstit helpommin luettavaan muotoon. Alla olevien kirjoitusten originaali kansikuvassa.

MIELIVALTA HAMINAN POLIISILAITOKSELLA

WISKAALI WINQWISTIN ILMOITUS

Maistraatin eilisestä istunnosta esitettiin kaupunginviskaali Winqwistin kirjallinen ilmoitus niistä 23 p:vä vasten yöllä sattuneista tapauksista, joista viime numerossa kerroimme. Samalla ilmoitti viskaali W., että konstaapeli Eemil Tulla kieltää olleensa mukana asestettujen miesten ensi kerralla käydessä viskaali W:n asunnolla, jonka johdosta viskaali W. ilmoitti pimeän vuoksi mahdollisesti erehtyneensä. (Kotitarkastuksissa hän sen sijaan oli mukana kivääri kädessä, kuten aiemmin oli kerrottu.)

Maistraatti päätti lähettää kirjelmän kuvernöörille pyynnöllä, että tämä mahdollisimman pian toimittaisi asiasta tarkan tutkimuksen ja sitten ryhtyisi niihin toimenpiteisiin kuin tutkimus antaa aiheutta. – Ainoana lausuntonaan päätti maistraatti ilmoittaa, ettei täkäläinen poliisimiehistö nykyisessä kokoonpanossaan ole pysynyt puolueettomana järjestyksenvalvojana eikä vastaa yleisen turvallisuuden vaatimuksia.

Samalla päätti maistraatti lähettää kirjelmän kaupunginvaltuustolle mahdollisia toimenpiteitä varten.

KOMISAARIO LINDEROOSIN SELOSTUS

Maistraatin eiliseen istuntoon oli komisario Linderoos jättänyt kirjallisen selostuksen niistä tapauksista, jotka suurlakon aikana ja sen jälkeen olivat sattuneet Haminan poliisilaitoksessa, ja josta olemme jo lehdessämme kertoneet kirjelmän kanssa täysin yhtäpitävästi. Hra Linderoos ilmoittaa lisäksi kirjelmässään, että hänelle olivat hänen "erottamisestaan" ilmoittaneet puuseppä Kaarlo Nieminen,

kirjuri Aleksander Salo ja eräs Marttila. Kun hän oli mennyt poliisikamarille, oli siellä konstaapeli Matti Mikkonen kieltänyt häntä "verenvuodon ehkäisemiseksi" ryhtymästä toimeensa. Kirjelmässä lausutaan sitten: "kun tietooni oli tullut, että poliisikonstaapeli ja ylikonstaapeli olivat minun vangittuna ollessani suurlakon aikana kulkeneet liikkeestä liikkeeseen ja koulusta kouluun yhdessä punakaartilaiden kanssa kulkemismääräyksiä antamassa sekä yhdessä näitten ja sotilaitten kanssa lukuisia yöllisiä kotitarkastuksia toimittamassa ei ainoastaan kaupungilla vaan ylikonstaapeli Bly lakon loputtua Kuorsalon saarella ja konstaapeli Einari Turkia useampia päiviä peräkkäin kiertämässä Vehkalahden ja Viroalahden pitäjissä, ollen mukana lukemattomissa sotilastarkastuksissa, asumattomassa huvilassa, jättäen vielä matkan varrella tilaamansa ruoan ja ruoan maksamatta. Näistä poissaoloista ei poliisilaitoksen komennuskirjaan ole mitään merkitty, vaan päinvastoin oli Bly ja Turkia merkitty olleen virassaan.

Konstaapeli Bly oli ilmoittanut komisario Linderoosin "erottamisesta", sanonut mm., että ne jotka eivät ole sosialistien mukana, ovat heitä vastaan ja siis ovat sieltä poistettavat, antaen vielä komisario L:lle ankan varoituksen siitä, että tämä rohkeni poliisien toimintaa moitita.

Näitten tapausten johdosta ilmoittaa komisario Linderoos kirjelmässään väistyneensä virantoimituksesta, kunnes lailliset olot palaavat.

Kirjelmän on maistraatti lähettänyt kuvernöörille.

PYYDÄMME LEHDESTÄNNE TILAA OIKAISUKSI

Viime lehdessänne olleeseen uutiseen "Mielivalta Haminan poliisilaitoksella".

Edellä mainittuun uutiseen ei oikeastaan maksaisi vaivaa kajota ollenkaan, vaan kun siinä ihan julkisesti koetetaan ärsyttää Haminan väestöä väärentämällä tosiasioita, niin emme voi olla siihen kajoamatta. Lehti syyttää, että Haminan poliisilaitoksen miehistö on lakon aikana ja jälkeänpäin esiintynyt tavalla, joka ei sovi suomalaisille järjestymiehille, ottamalla osaa paljon puhutuihin kotitarkastuksiin. Tähän voimme vastata, että yhtä vähän se sopii yleiselle syyttäjälle. Sitten lehti suoraan (sana?) rowoseeraa, että poliisimiehistö eilen illalla pitämässään

kokouksessa päätti vaatia, että komisario Linderoos väistyisi toimestaan ja poistuisi paikkakunnalta, jossa hänellä on kaupungin porvarien kannatus. Mutta se on ehkä lehtenne suurin valhe, jota on erinäistä tarkoitusta varten yleisölle uskoteltu, sillä asiasta on pöytäkirja todisteena. Lopuksi ei lehti voi muuta kuin ihmetellä tätä menettelyä, joka on hyvin luonnollista, kun on tarkoituksena säilyttää kaikki syy äskeisistä tapahtumista järjestysmiesten syyksi.

Haminan Järjestyslaitoksen miehistö on Haminan Lehden tietämän mukaan vaadittu yksityisesti eroamaan porvarien taholta, johon pyydämme julkisesti Haminan Lehteä vastaamaan, kun on pyytännyt eroamaan, sillä siitä ei meillä ole tietoa, joten käsitämme mitä tarkoitusta varten tämä uutinen on kyhätty.

Niihin seikkailuihin, joihin olemme lakon aikana joutuneet, tulemme aikanaan antamaan seikkaperäisen selostuksen.

Haminan kaupungin Järjestysmiehistö.

- Toimitus saa yllä olevaan vastata, että viime numerossamme ollut uutinen Haminan järjestyslaitoksessa vallitsevasta häpeällisestä mielivallasta oli käsittääksemme asian laatuun nähden lievään muotoon kirjoitettu. Vai onko Haminan kaupungin "järjestys"miehistöllä otsaa väittää, että kaikki on laitoksessa oikealla tolalla silloin kun miehet, jotka nauttivat Suomen valtion ja Haminan kunnalta palkkaa, kulkevat punakaartilaiden asioilla ja puuhaavat yllytettyjen venäläisten asiamiehinä? Niin häpeälliseen tekoon ei Haminan järjestysmiehillä näy olevan muuta puolustusta kuin hämää, Haminan lehteä moittiva sepustus. Juuri se on paras todistus miesten huonosta asiasta. He lupaavat "aikanaan" antaa "seikkaperäisen selostuksen niihin seikkailuihin (!), joihin ovat lakon aikana joutuneet"! Miksi sitä ei anneta nyt heti, kun asia on tuore. Luulemmepa melkein, että hra Blyn hääääminen Kuorsalossa venäläinen kivääri kädessä, hra Turkian toimet Klamilassa ja samaisen Turkian sekä Tullan esiintymien kiväärit käsissä kaupunginviskaalin asunnossa sekä sen jälkeen "kotitarkastuksissa", ovat siksi räikeitä tekoja, että niitä ei Haminan järjestysmiehistöllä ole halua ruveta tuoreeltaan penkomaan.

RANNANTAIAKAA VUOSIKOKOUS 22.3.

Rannantaikaa väki ry:n jo perinteeksi muodostunut vuosikokous pidetään Rantautuvan saliilla 22.3. klo 15:00. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat, joita onkin aika paljon, sekä rupatellaan mitä nyt rupateltavaa onkaan.

Yhdistys perustettiin alunperin turvaamaan kaakonrantaalaisen kyläkulttuurilehden ilmestyminen ja sen toimitamisen riippumattomuus, kuten yhdistyksen perustavan kokouksen pöytäkirjan 12. kohdasta ilmenee:

1. Päätettiin, että yhdistys jatkaa kyläkulttuurilehden Rannanpojat Raikaa... julkaisemista puuttumatta sen toimitukselliseen työhön ja sisältöön, joista lehden toimitus vastaa lukijoilleen itsenäisesti, ja että lehden toimitus päättää kokoonpanostaan kuten parhaaksi näkee.

2. Päätettiin, että yhdistys edellyttää lehden toimitukselta yhteisvastuullisuutta lehden sisällöstä.

Lehden toimitus muutti lehden nimen toukokuussa 2004 Rannantaikaa -lehdeksi väärinkäsitysten välttämiseksi, aiempi nimi kun viittasi paikalliseen urheiluseuraan.

Yhdistystä perustettaessa havaittiin pian, ettei moista prosessia kannattanut käydä läpi pelkän lehden vuoksi, ja niinpä Rannantaikaa väki ry:stä tuli täysiverinen kyläkulttuuriyhdistys.

Nyt neljä vuotta myöhemmin yhdistyksellä on Mäntlahden Simonmäentie 18:ssa Rantaituvaksi kutsuttu toiminnallinen kokonaisuus, joka käsittää ulkoilmalavan (Pagodii), Värjäyspaikan (Patapuisto) ja sisätiloissa talvilämpimän tilan kangaspuille, pienimuotoisille kokouksille ja nettituvalle (Sali).

Lehden lisäksi yhdistys on myös julkaissut kolme kirjaa ja muita julkaisuja, järjestänyt värjäyspäiviä ja vuodesta 2006 alkaen Kylä maailmassa -juhlan, jonka vuonna 2008 on tarkoitus kattaa useamman viikonlopun heinäkuussa.

Tervetuloa Rantaituvalle niin vuosikokoukseen kuin muulloinkin!

Ilkka Ahmavaara, sihteeri

VUODEN 2007 TOIMINTAKERTOMUKSEN LUONNOS

Yleistä

Rannantaikaa... -lehti julkaistiin neljä kertaa vuodessa (+ Jouluextra) ja sivumäärä pysyi 20:ssä.

Toimintavuoden aikana yhdistyksen jäsenmäärä oli 50 taloutta, uusi jäseniä tuli vanhojen jäädessä pois. Mitään varsinaista jäsenhankintaa ei suoritettu. Lehden irtonumero myynti oli yhteensä noin 17 kpl. Pieni Värjäysopas on mennyt kaupaksi tasaista tahtia pitkin vuotta, yhteensä noin 9 kpl. Postikortteja myytiin 63 kpl.

Netinkäyttäjien mukavuus parani huomattavasti, kun tietokoneelle saatiin kunnon työpöytä. Lisäksi Herman Poelman lahjoitti yhdistykselle Laser-tulostimen, joka on Nettituvalle kävijöiden käytössä.

Utuna toimintana kokoontui Kirjallisuuspiiri parin viikon välein.

Tammikuussa

- Alueen osakaskunnille jaettiin kirjelmä, jossa ehdotettiin osakaskunnille, että ne osallistuisivat lehden painatuskuluihin, jolloin lehti voitaisiin jakaa alueen kaikkiin postilaatikoihin.

Kirjallisuuspiiri kokoontui ensimmäisen kerran. Mukana oli läänikirjailija Petri Pietiläinen.

- Yhdistyksen työntekijä jatkoi kuntouttavassa työtoiminnassa

Helmikuussa

- julkaistiin lehti 1/2007 (20.s.)

- Rantaituvan saliin hankittiin pieni käsikirjasto, joka käsittää tietosanakirjoja sekä CD-levyjä, kirjoja ym. materiaalia kotiseutuhistoriasta. Aineisto on kyläläisten luettavissa ja lainattavissa.

Maaliskuussa

- pidettiin Vuosikokous maaliskuun 19. päivä, jäsenmaksuksi päätettiin 10 euroa.

- haettiin toimintatukea Haminan kulttuurilautakunnalta reilut 2000 euroa, toukokuussa saatiin 500 euroa.

Huhtikuussa

- 174. Kirjallisuuspiiriläisten reissu Elävien runoilijoiden seuran ti-

laisuuteen Kotkaan

Toukokuussa

- julkaistiin lehden numero 2/2007 (20s.), joka jaettiin Rakilan ja Pyötsaaren postilaatikoihin (osakaskunnat osallistuivat painatuskulujen maksamiseen) sekä 30 kpl vietiin Kujansuun baariin, josta Sydänkylän osakaskunnan jäsenet saivat sen noutaa. Mäntlahteen lehti jaettiin vain Rannantaikaa väki ry:n jäsenille ja muutamalle lehden tilanneelle jäsenelle. Lehti myös postitettiin ilmaiseksi kauempana asuville jäsenille ja tilaajille.

Kesäkuussa

- Talkoitiin lentopallokenttä Rantaituvan pellolle.
- Juhannuksena järjestettiin 2 päiväinen lentopalloturnaus
- 9-10.6. la-su Värjäyspäivät Patapuistossa.
- 30.6-1.7. la-su Värjäyspäivät Patapuistossa.

Heinäkuussa

- Järjestettiin Kylä Maailmassa juhla Vaula Hyppäsen 50-vuotispäivien kera. Yli 8 tuntia teatteria, tanssia ja elävää musiikkia.

- Pidettiin Värjäyspäivä patapuistossa

- Uusittiin Maanmittaushallituksen kartan käyttö lupa.

Elokuussa

- Aloitettiin Pirkko Sorannan runokirjan työstäminen
- Ilmestyi Rannantaikaa... 3/07, elokuun numero, 20 s.

Syyskuussa

- Nettitupaan uusi työpöytä ja uudet kangaspuut saliin.

Lokakuussa

- Pirkko Sorannan runokokoelma Kuudes aisti julkaistiin 26.10.

Marraskuussa

- Ilmestyi Rannantaikaa 4/2007(20 s.)

Joulukuussa

- käytiin Kotkan Albertissa Pekkas akatemian tilaisuudessa lukemassa runoja Pirkko Sorannan uudesta runokirjasta
- Jouluextra (4s.) julkaistiin ja jaettiin ilmaiseksi jokaiseen toimialueen talouteen.



LUONNOS TOIMINTASUUNNITELMAKSI VUODELLE 2008

Yleistä

Julkaisu toiminta ja historian tallentaminen on yhdistyksen vaativin toimenkuva kyläyhteisössä. Lehden ilmestymisen turvaamisen lisäksi jatketaan tolppa ym. ilmoitusten tekoa tarvitseville, sekä mahdollisuuksien mukaan kirjojen kustannusta.

Rantaituvan resurssien (patapuisto ja pagodi kesällä, sali talvella) kehittäminen tilaisuuksien ja tapahtumien pitopaikkana lisää kaikkien kyläläisten mahdollisuuksia omaehtoiseen kulttuuriharrastustoimintaan, jota pyritään kehittämään yhteistyössä alueen muiden yhdistysten kanssa.

Mikäli yhteistyötä tehdään epäluotettavaksi tiedetyn toimijan kanssa edes välillisesti, laaditaan asiasta aina tarkka juridisesti pätevä kirjallinen sopimus riskien välttämiseksi normaalin suusanallisen sopimisen sijaan.

Pyritään edelleen kasvattamaan julkisen ja yksityisen rahoituksen pysyvää osuutta lehden taitto- ja painatuskuluissa, jotta lehti voitaisiin jakaa ilmaiseksi kaikkiin alueen talouksiin.

- Rannantaikaa... lehti julkaistaan neljästi vuodessa ja lisäksi Jouluxtra.
- Valmistetaan CD-levy kerätystä historiallisesta valokuva- ja dokumentti aineistosta Haminan kirjaston kotiseutuarkiston käyttöön.
- Julkaistaan kuvitettu kulttuurihistoriallinen kartta kylän alueelta seinätauluna.

- Kootaan ja julkaistaan kaunokirjallinen antologia kyläläisten kirjoituksista kirjana, mikäli aineistoa löytyy riittävästi sekä muistelma-, runo-, ym. kirjoja.
- Julkaistaan opas kylälehdteen tekoon mikäli rahoitus saadaan järjestymään.
- Julkaistaan uusi kuvakertomuksia kyliltä CD-levy, joka sisältää myös tammikuun 9. päivän tulvakuvia.
- Pyritään jatkamaan yhdistyksen työntekijän työsuhdetta yhteistyössä työvoimaviranomaisten ja kaupungin kanssa ja mahdollisesti palkkaamaan lisää työvoimaa.
- Tehdään tunnetuksi ikivanhaa tapaa värjätä villalankoja luonnonkasveilla ja sienillä järjestämällä villanvärjäyspäiviä Rantaituvan patapuistossa.
- Järjestetään patapuistossa maalien keittoa tarvittaessa
- Vuokrataan salia ja siellä olevia kangaspuita sekä Pagodia ja Patapuistoa patoineen ulkopuolisille. Markkinointia varten laaditaan alueesta esite jaettavaksi kaikille Haminan kulttuuriyhdistyksille.
- Kehitetään yhteistyötä seurakunnan kanssa
- Järjestetään kotiseutuiltoja Rantaituvan salissa talvella.
- Järjestetään heinäkuussa Kylä maailmassa -kulttuurikuu-kaus; heinäkuussa pyritään kerran viikossa järjestämään joku kulttuuritapahtuma joko Rantaituvalla tai lähiseudulla.
- Järjestetään Lentopallon peluuta Rantaituvalla koko kesän.



SYDÄNKYLÄN ERÄMIESTEN KUULUMISIA

TALVIKOKOUS

Sydänkylän erämiesten vuoden 2008 talvikokous pidettiin majalla sunnuntaina 8.2.2008 klo 12.00 alkaen. Kokous käsitteli ja teki päätökset yhdistyksen säännöissä mainituista asioista.

Seuran puheenjohtajana jatkaa seuraavaan talvikokoukseen asti Taisto Puustelli. Puheenjohtaja valitaan nyky sääntöjen mukaan vuodeksi kerrallaan.

Varapuheenjohtajana jatkaa Petteri Kauppinen, sihteerinä Heli Kotiranta, rahastonhoitajana Pentti Posti sekä johtokunnan jäseninä Pertti Tahko, Jorma Kyötikki, Lasse Kouki.

Muita henkilövalintoja:

- Riistanhoitojaoston puheenjohtaja Kai Harjula
- Ampumajaoston puheenjohtaja Petteri Kauppinen
- Hirvivahinkovalmiusryhmän koollekutsuja Pentti Posti
- Suurpeto yhdysmies Timo Kouki varalla Kai Harjula
- Majaisäntä Timo Kouki
- Saunamajuri Marko Klami

JOHTOKUNTA TIEDOTTAA:

Virolahden kunnan omistamilla Kelkkaniemi ja Rannankangas nimisillä tiloilla (kalasatamaan johtavan tien ja hyppyrimäen välinen alue sekä uusi rantatontti alue, pururadat sekä kalasatama yms.) on kaikki muu paitsi hirvieläinten metsästys kiellettyä, koska alue on tarkoitettu vapaa-ajan liikkumiseen.

KETTUJAHTI 8.3.

Yleinen kettujahti

Sydänkylän erämiehet järjestää (kaikille avoimen) kettujahtia 8.3.2008 klo 8.00 alkaen. Kokoontuminen majalla. Pakkasraja -25.

Jahdin johtaa Hannu Peltola.

Tervetuloa

Johtokunta



Rauman Lukon
Eetu kettu

HEIPPA!

KANSALAIPOISTON JUMPASTA TOIVOLASSA

Reilu vuosi sitten minua pyydettiin ohjaamaan Haminan Kansalaisopiston kuntojumppaa Mäntlahteen ja empimättä suostuin tarjoukseen. Kuka minä sitten olen? Olen 19-vuotias Hartikaisen Anni Haminasta ja olen ohjannut neljä vuotta erilaisia liikuntaryhmiä Haminan ja Kotkan seudulla ja tällä hetkellä vietän lukion jälkeistä väli vuotta jumppia ohjaillen.

Mäntlahden kuntojumppa ryhmä on oikein reipasta ja periksi antamatonta porukkaa, mutta mikä parasta Mäntlahdesta löytyy myös liikunnaniloa! On mukava mennä ohjaamaan tuntia, jossa sinut otetaan tuttavallisesti vastaan, vaihdetaan kuulumisia ennen tunnin alkua ja jaksetaan hymyillä jopa punnerruksienkin lomassa.

Kerran jumpassamme oli myös vierailvana tähtenä koiria, vau uusia aluevaltauksia, koirajumppaa. No se siitä koirajumppa ideasta, taidan tyytyä kuitenkin vain ihmisten liikkuttamiseen. Kiitoksia kaikille jumppareille ahkerasta osallistumisesta, sillä lähes kaikki ovat aina tunnollisesti paikalla.

Hyvä JUMPPAAJAT, hyvä MÄNTLAHTI! Ja tervetuloa myös kaikki uudet innokkaat liikunnasta kiinnostuneet, tiistaina tavataan ja hikoillaan.

Terveisin Anni



Kaakonrantalaisia ihmisiä: TIMO KARJAKIN

VAATIMATON SÄÄMIES MÄNTLAHDEN VANHAKYLÄSTÄ

Olemme usean vuoden ajan saaneet seurata ilman lämpötiloja mäntlahtelaisen Timo Karjakinin mitaamana. Hän on vuodesta 2000 joka aamu klo 6 ja 7 välillä merkanut muistiin lämpömittarin lukeman.

Timo Karjakin on koko ikänsä asunut Mäntlahden Vanhakylässä. Nykyisestä asuinpaikastaan hän näkee sekä syntymäkotinsa että talon jossa hän asui ennen kuin muutti nykyiseen taloonsa.

Ilmojen lämpötilat eivät kiinnostaneet häntä vielä nuorena vaan hän teki töitä työskennellen ensin mm. uunintekijöiden hanslankarina ja metsätöissä kunnes aloitti autonkuljettajana Kylolla. Silloin Haminasta vietiin lihatuotteita Helsinkiin asti ja Timokin ajoi muutaman kerran viikossa pääkaupunkiin asti. Matka kesti siihen aikaan hiekkateitä ajellen lähes kolme tuntia, kun sen nykyisin ajaa pitkin asfaltteita puolessatoista

ta tunnissa.

Hän muistelee, kuinka hän ensimmäistä kertaa Helsingissä käydessään päätti ajaa pienen kierroksen ja tutustua vähän kaupunkiin. Liikenne ja kaupungin koko yllättivät kuitenkin pikkukaupungin miehen, eikä hän ei enää löytänytkaan tietä Haminaan. Onneksi kaupungilla oli poliisi ohjaamassa liikennettä ja hän opasti Timon takaisin Haminaan johtavalle tielle.

Välillä Timo työskenteli mm. itsellisenä limonaadikuskina jakaen Pyykin valmistamia juomia Kotkan puolen kauppoihin. Siihen aikaan kuljettajat kävivät päivittäin kaupoissa kyselemässä, mitä juomia saisi olla ja toimittivat sitten kauppiaiden tarvitsemat juomat.

Timon setä ajeli taksia ja otti Timon kuljettajaksi ja toimittuaan jonkun aikaa sedällä kuljettajana, hän sai omat taksiluvat sedän luopuessa tak-

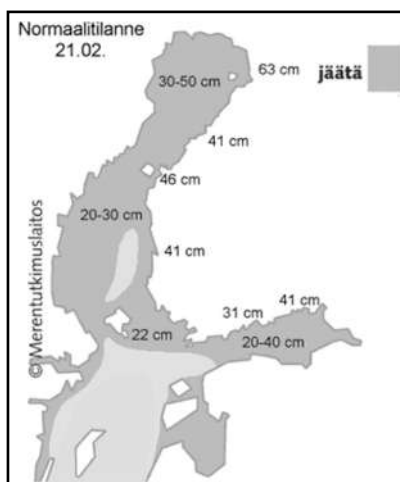
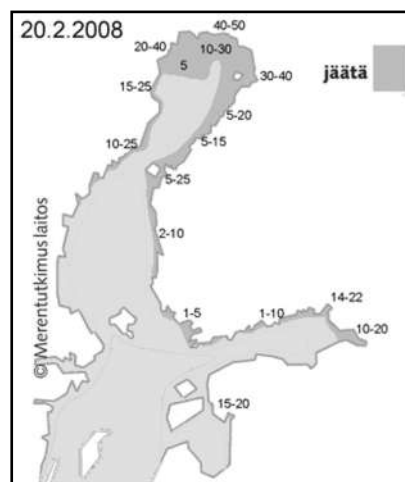
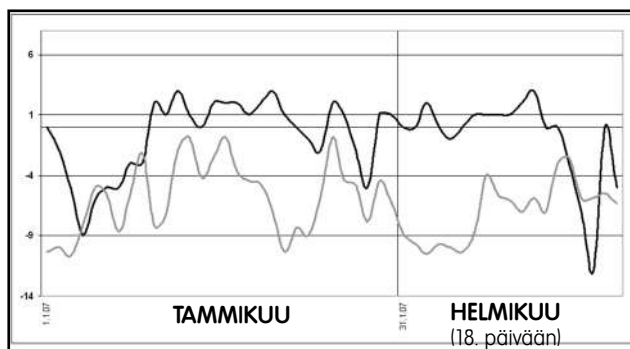
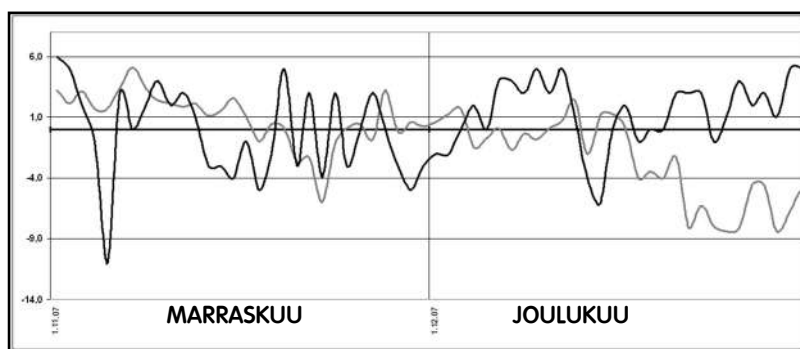


sistaan. Taksikuljettajana hän ehti toimia 35 vuotta, mutta selkä alkoi reistailla ja Timo otti poikansa Ilkan kuljettajaksi taksiinsa. Ilkan saatua omat taksiluvat Timo jäi eläkkeelle ja hänelle jäi aikaa myös lämpötilojen seurantaan.

Mervi Värri

Alla Timo Karjakinin lämpötilamittauksiin perustuvat rattuna vuosien 2000-06 keskiarvoihin (harmaa käyrä) kaaviot kuluvan talven lämpötiloista (musta käyrä) ver-

Valitettavasti laskentaohjelma jätti Joulukuun lopuilta muutaman päivän pois.



JÄÄTILANNE

Vasemmalla merentutkimuslaitoksen internetpalvelun vertailevia kuvia jäätilanteesta. Kuvista on poistettu avoveden lämpötiloja osoittavat alueet mustavalkoisen tulostuksen vuoksi.

Normaali tilanne kuvaa muistaakseni keskiarvoa 60 luvulta 90 luvulle. Tarkemmin tietoa asiasta saa Merentutkimuslaitoksen erinomaisilta internetsivuilta Itämeriportaali: www.itameriportaali.fi

Ilkka Ahmavaara

KLAMILAN KAIKUJA



Klamilan Seutu ry:n logo

Klamilan Seutu ry on vuonna 1991 perustettu kyläyhdistys, joka toimii Virolahden läntisimpien rannikkokyläiden alueella (Sydänky-
län, Länsikylän ja Järvenkylän osakaskun-

nat). Klamila on kyläiden toiminnallinen keskus, ei varsinaisesti mikään kylä. Kyläiden alueesta käytetään myös historiallista nimitystä Pohjakunnan kylät.

PYÖLIN VESIOSUUSKUNTA

Pyölin vesiosuuskunta on saanut hankkeensa päätökseen virallisesti 31.12.2007.

Kustannusarviot (suunnittelu ja hankkeet yhteensä 760.000) on hieman alitettu ja siten kaikki mennyt hyvin. Maahan on upotettu putkea noin 35 km. Talkootöitä on hyväksytty omarahoitukseen ja siten hintaa saatu vähän alemmas.

Rakennusvaiheet olivat 2005-2006-2007

UUSI KYLÄSUUNNITELMA

Klamilan Seutu ry tekee uuden kyläkyselyn ja kyläsuunnitelman kehittämissyhdistys Sepra ry:n kanssa (ledellisestä on yli 10 v aikaa, sen laati Kymenlaakson Liitto). Näin yrittää saada kylän yhteinen tahto tulevaisuuden toimien ohjaamiseen.

YHDISTYS EDUSKUNTATALOLLA

Klamilan Seutu ry teki bussimatkan Jumbo-Eduskuntatalo-ikea 19.2. Hauskaakin oli. Eduskuntatalossa ei ehditty kuuntelemaan istuntoa, mutta päätettiin yrittää joskus mennä kuuntelemaan välikysymyskeskustelua. Siellä kuulemma välihuudot ym pitävät mielen pirteänä.

LÄÄKEKAAPPI LAITAVASTAISISSA

Runsas vuoden miettimisen jälkeen Lääkintälaitos eväsi Klamilan Seutu ry:n ja Virolahden Apteekin Lääkekaappianomuksen Klamilaan. Lääkekaappi toimi aiemmin Klamilassa vuosikymmeniä. Nyt päättävän tahon strategia on lakkauttaa lääkekaapit kyliltä, busseja kuulemma kulkee tarpeeksi ja kun täällä etäisyyskin on vain 19 km suuntaan apteekkiin. (Ainahan voi yöpyä matkalla, kun kesäbussit...)

MÖKKIKYLÄ KALASATAMAAN

Kalasadatamaan on tulossa vipinää lisää, kun Klamilan Satama Oy on ostamassa kalasadataman vierestä suurehkon maa-alueen. Mökkikylästä on kysymys. Aluksi tosin kaupattavaan alueeseen oli jäämässä satamasauna ja puolet vierasvenelaiturista, mutta sitten myytävää aluetta pienennettiin ja sille tehtiin rasiitteiksi mm olemassaolevat hiihtoladut ja 2 m väylä maitse uimapaikalle. Moni ihmettelee, miksi alue piti myydä eikä vuokrata.....Yhteistyöpalaveri ostajan ja Klamilan Seudun kanssa on pidetty ja asioista keskusteltu, koska mm markkinoitten pelastus-
tie jää myytävälle alueelle.

KYLÄKIRKKO ELÄÄ

Kyläkirkon kevään ohjelma on vielä avoin. Kesäksi suunnitellaan tiekirkkoa kuten ennenkin, tervetuloa heinäkuussa kupposelle kuumaa, basaariostoksille tai kirkkosaliin hiljentymään ja korjattua lasimaalausta ihailemaan.

KYLÄTUPA ROKKULI

Kylätupa on 1.6. saakka avoinna joka päivä eli ma-pe 9.30 - 13.30. Tämä uuden työntekijän bussillakulun mahdollistamiseksi. Miten se sitten kesällä sujuu, se onkin jo toinen juttu. Myytävät tuotteet lisääntyvät ja vaihtelevat jatkuvasti, tulehan käymään. Viimeisin hitti on Markku Malmin (urut) ja Seppo Merisalonen (trumpetti) CD hengellistä musiikkia hintaan 20 euroa/kpl. Seppo on soittanut mm Tukholman kuninkaallisessa orkesterissa, Markku useissa orkestereissa ja on lisäksi musiikin opettaja. Cd on tasokas ja hieno vaikkapa lahjaideaksi.

- Käsitöitä on myytävänä paljon, Ripatin leivonnaisia tope.

KYLÄKIRJAN 2. OSA ILMESTYY

Uusi kyläkirja eli POHJAKUNNAN KYLÄKIRJAN 2-osa on taiton alla ja pääsee pian painoon. Tähtäämme pääsiäiseksi myyntiin á 25.-/kpl. Kirjassa ovat aiheena koulu-
kirkko-seurat ja yhdistykset. Mustavalkeita kuvia on paljon. Kolmatta osaa aletaan sitten valmistella, sen aiheina ovat henkilökuvat ja muistelukset eli kepeää luettavaa.

Tuija Paalasen aineiston pohjalta Ilkka Ahmavaara



Klamilan Seutu ry:n Kylätupa Ronkuli sijaitsee Klamilan "kauppa-keskuksessa" Ronkulinmäellä Salen vieressä. Kuva yhdistyksen nettisivuilta www.klamila.fi

Pyötsaareksakin kotitarkastaja.

Luultavasti Kuorsaloon tehdyn aseitten-etsintäretken yhteydessä saapui myös Pyötsaareen kuusi miestä, jotka kylästä ottivat 3 haulikkoa ja hauloja. Antti Malmin talosta miehet tilasivat rahan edestä ruokaa, paistattaen itselleen mm. ohukaisia, mutta lähtiessään jättivät meille tehdyn ilmoituksen mukaan ruoan maksamatta. Eräs mies otti samasta talosta 3 laatikkoa paperasseja, joitten maksuksi jätti markan, vaikka ne olivat maksaneet 2 mk.

Haminan lehti

24. 11. 1917:

PYÖTSAARESSAKIN KOTITARKASTAJIA

Luultavasti Kuorsaloon tehdyn aseitten-etsintäretken yhteydessä saapui myös Pyötsaareen kuusi miestä, jotka kylästä ottivat 3 haulikkoa ja hauloja. Antti Malmin talosta miehet tilasivat rahan edestä ruokaa, paistattaen itselleen mm. ohukaisia, mutta lähtiessään jättivät meille tehdyn ilmoituksen mukaan ruoan maksamatta. Eräs mies otti samasta talosta 3 laatikkoa paperasseja, joitten maksuksi jätti markan, vaikka ne olivat maksaneet 2 mk.

Kirje Mäntlahdesta.

M.M. "Rannanpojat" piirin kokouksessa, joka pidettiin tänään kuun 7 päivä omalla talolla, keskusteltiin talon johtokunnan valitsemisesta, talon säännöistä, talon nimestä y. m. asioista.

Johtokuntaan valittiin M. Kymen, T. Yrjönen, M. Sipilä, M. Joensuu, M. Muurman, T. Raussi, E. Raussi, Anton Raussi ja Aleksanteri Raussi, viime mainittu kokoonkutsujaksi.

Sääntöjä laadittiin niinkuin seurantalolle harjoitettiin kuuluvaksi. Talon nimestä syntyi vilkas ajatusten vaihto, ehdotettiin useampia nimiä. "Toivola" hyväksyttiin talon nimeksi, joten nyt on "Rannanpojat" piirillä oma talo. Päätettiin heti ruveta sisustamaan taloa semmoiseen kuntoon, kun tämä vuoden aika sallii, joten pian saamme siellä voimistella ja hankkia itsellemme sitä henkistä sekä ruumiillista tarmoa, jota voimistelu ja urheilu meille tarjoaa.

Rannanpojat-piirimme on vielä nuori. Olemme toimineet innokkaasti ja tarmolla, saavuttaen kylämme vanhemmankin väen kannatusta, josta kiitos heille. Vaan koska nyt olemme saaneet oman avoimen salin, niin toivottavaa olisi, että jokainen toimii innolla. Siten saavuttaisimme sen päämäärän, jonka voimistelu ja urheilu meille tuottaa ja ennen kaikkea sen että saisimme talomme maksettua. Sitä toivoo Toweri.

Emme kerro lehdessämme Mäntlahden osakaskunnan tai Rannanpoikien kuulumisista, nämä kun eivät ole halukkaita asioimaan tiedottamaan lehtemme kautta. Ohessa Rannanpoikien tiedote vuodelta 1917 Haminan lehdestä.

Haminan lehti

10. 01. 1917:

KIRJE MÄNTLAHDESTA

M.M. "Rannanpojatpiiri" kokouksessa, joka pidettiin tämän kuun 7 päivä omalla talolla, keskusteltiin talon johtokunnan valitsemisesta, talon säännöistä, talon nimestä ym. asioista.

Johtokuntaan valittiin ?. Kymen, ?. Yrjönen, M Sipilä, ?. Joensuu, ?. Muurman, ?. Raussi, ?. Raussi, Anton Raussi ja Aleksanteri Raussi, viime mainittu kokoonkutsujaksi.

Sääntöjä laadittiin niin kuin seurantalolle katsottiin kuuluvaksi. Talon nimestä syntyi vilkas ajatustenvaihto, ehdotettiin useampia nimiä. "Toivola" hyväksyttiin talon nimeksi, joten nyt on "Rannanpojat" piirillä oma talo. Päätettiin heti ruveta sisustamaan taloa semmoiseen kuntoon, kun tämä vuoden aika sallii, joten pian saamme siellä voimistella ja hankkia itsellemme sitä henkistä sekä ruumiillista tarmoa, jota voimistelu ja urheilu meille tarjoaa.

Rannanpojat piirimme on vielä nuori. Olemme toimineet innokkaasti ja tarmolla, saavuttaen kylämme vanhemmankin väen kannatusta, josta kiitos heille. Vaan koska nyt olemme saaneet oman talon, niin toivottavaa olisi, että jokainen toimii innolla. Siten saavuttaisimme sen päämäärän, jonka voimistelu ja urheilu meille tuottaa ja ennen kaikkea sen että saisimme talomme maksettua.

Sitä toivoo

Toweri

Kaakonrannan sapuskaa

Perinneruokaa perinteitä vaalien

Nuoripari paistoi ensimmäistä omaa kinkkuun. Ennen uuniin laittoa vaimo leikkasi kinkusta palan pois. Mies hämmästeli tätä, johon nuori vaimo vastasi äidinkin aina tehneen niin. Myöhemmin vaimo kysyi äidiltään, miksi kinkusta leikataan pala pois. Tähän äiti vastasi: "Opin sen äidiltäni, hänkin teki aina niin." He soittivat isoäidille kysyäkseen, miksi kinkusta piti leikata pala pois. Isoäiti vastasi: "Minulla oli aikoinaan niin pieni uuni, ettei kinkku mahtunut sinne ellei siitä leikannut palaa pois".

KUKKAISMATKA AMSTERDAMIIN!

Kyläläiset tekevät huhtikuun 17-20. päivinä kukkaismatkan Amsterdamiin. Jos joku haluaa lähteä mukaan katsomaan Hollannin kevättä hyvän oppaan kanssa, kannattaa heti ottaa yhteyttä Laila Poelmaaniin puh. 0400 663 637.

VUOSIKOKOUSKUTSUJA

Kokouksissa käsitellään sääntömääräiset asiat.

- Maaliskuussa **Rakilan osakaskunta**, seuraa ilmoitustauluja
- 16.3. klo 15 **Huurteiset Uimarit ry** Kalasataman kioskillä
- 16.3. klo 12.00 **Sydänkylän Osakaskunta** Sydänkylän Erämiesten metsästysmajalla
- 22.3. klo 15 **Rannantaikaa väki ry** Rantaituvalla
- 5.4. klo 11.00 **Pyötsaaren Maaosakaskunta** Haminan Varuskuntakerholla
- 6.4. klo 15 **Kaakonrannan kyläyhdistys ry** Paussi Kioskillä

MUITA KOKOUKSIA

- 6.3. klo 18.00 Haan- ja Pyhinginöjien ojayhtiön yhtiökokous Klamilan Paloasemalla



Paussi-kioski avataan toukokuussa uudistettuna. Tarjolla mm. erilaisia kahveja.

KINKKERIT



MAANANTAINA

28.4. KLO 10

TOIVOLASSA

Kanttori Ulla Suutari
Pappi Elina Rajala



HAMINA-VEIKALAHDEN
SEURAKUNTA

ANNA
& ARVO

Mäntlahden kyläpäivä pidettiin 4.12.2007. Kyläpäivään osallistui kuusi "virkamiestä" ja Antti Greijus Vetreä-projektista. Kyläläisiä oli paikalla Toivolassa kolmetoista.

Anna & Arvo projekti jatkuu siten, että kutsutaan kylän vanhimmat/vastaavat yhteiseen tapaamiseen Simeon-taloon Maaliskuuhun vaihteessa. Tässä tilaisuudessa kootaan kokemuksia ja mielipiteitä, kuinka olla onnistuttu ja mitä tulisi muuttaa. Palautteen jälkeen ohjausryhmä koontuu ja päättää, miten seuraava kyläkiertä toteutetaan ja missä järjestyksessä kylät kierretään.

HUURTEISTEN UIMAREIDEN KEVÄTRETKEI

Lappeenrantaan lauantaina 29.3.

Lähtö Klamilasta klo 12.00 ja paluu n. klo 18.00
Matkan hinta jäseniltä 12 e ja muilta 15 e.

Lisätietoja Risto Kouki Puh: 040 359 3681

Huurteiset Uimarit ry



KLAMILA

KUTSU

Kaakonrannan kyläyhdistys ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään sunnuntaina 6.4.2008 Mäntlahdessa Paussi-kioskillä alkaen klo 15.00. Kokouksessa käsitellään säännöissä määrätyt vuosikokousasiat.
Tervetuloa!

Hallitus

